

nieuws

Frankelandgroep

Een facelift
voor ons magazine

Kleren maken de
man en vrouw

 editie 4 | 2025

Voorwoord	3
Om even bij stil te staan	8
Openstelling horeca en nieuwjaarsbijeenkomsten	9
The Forces Sweethearts in Vaartland	10
ZorgkaartNederland in beeld	14
Smaakcentrum	15
Op de koffie bij...	16
Column	20
Agenda Alzheimer Café en Parkinson Café	22
Gouwe Ouwe Koor	23
Ik (mantel)zorg...	24
Onthulling Vaartlander op het doek	26
Eten en drinken bij de Frankelandgroep	30
Op naar het strand	32

Klachtenfunctionaris/vertrouwenspersoon	32
De rol van de hersenen in makkelijke taal	33
Oog op de natuur	34
Haal de herfst in huis!	36
Leren op de werkplek	37
Gedicht	38
Naairubriek	40
Belevingsconcert herfst	44
Afscheid en rouw	46
Lezing over het Jacobs Gasthuis	47
Op pad dankzij Stichting Ambulance Wens	48
Boekentip	50
Agenda Roze Salon	51
Liefde is...	54

Historie van Schiedam	56
Smartlappenkoor 'Mag Geen Naam Hebben'	60
Zoete, roze feestmiddag	62
Een vleugje jazz en heel veel gezelligheid in Harg-Spaland	63
Renovatie van de Havenzaal	64
Kinderkoks	67
Podia uitgelicht	68
Exposities	69
Halloween mysterie spel	70
Blijf staan!	76
The Forces Sweethearts in het Jacobs Gasthuis	77
Puzzeltijd	78
Colofon	79

Het leuke van de feestmaand

Al vanaf half november lijkt alles vanzelf in beweging te komen. De intocht van de Sint, verlanglijstjes, het geritsel van Sinterklaaspapier... Dan de kerstboom, lichtjes die soms wat eigenwijs knipperen en feestelijk gedekte tafels. Plus niet te vergeten de Christmas songs (♫ *It's beginning to look a lot like Christmas* ♫), je kunt er vrijwel niet omheen. En voor je het weet, 'knallen' we samen het jaar uit en staan we te proosten op een nieuw jaar.

Het mooie van deze feestweken is dat iedereen er wel een herinnering aan heeft. Aan vroeger, samenzijn met familie en vrienden, een kerstlied, of aan dat ene gerecht dat steevast elk jaar met kerst op tafel stond. Juist die kleine dingen maken deze periode bijzonder.

En terwijl al die tradities weer voorbijkomen, kijk ik ook terug op het afgelopen jaar.

Wat is er veel gebeurd binnen de Frankelandgroep, en vooral: wat is er veel gedaan. Onze medewerkers en vrijwilligers hebben zich dag in, dag uit met toewijding en samen ingezet voor onze cliënten. Een deel duidelijk zichtbaar: binnen de zorg en huishouding, bij activiteiten, in onze horeca, bij de receptie. Een ander deel meer op de achtergrond: binnen de keuken, de technische dienst en overige ondersteunende diensten. Maar altijd met hart voor de cliënt.

Het zit 'm in de aandacht, de warmte, die extra attentie en de inzet waarmee iedereen zijn werk doet. Daar ben ik iedereen dankbaar voor.

Ook onze cliënten geven het jaar een mooie kleur, zij laten ons elke dag zien wat samen leven betekent. In ontmoetingen, samen eten, een luisterend oor, een bemoedigend gebaar, elkaar helpen.

En ik wil hier ook stilstaan bij de vele mantelzorgers die vanuit liefde en betrokkenheid warmte toevoegen aan het leven van de cliënten. Dat is zo onbeschrijfelijk waardevol!

Dat we er voor elkaar mogen zijn, is misschien wel het mooiste dat we allemaal 'in huis' hebben. In deze maanden voel je extra duidelijk dat we iets voor elkaar kunnen betekenen. Samen maken we voor elkaar hét verschil en kunnen we ervoor zorgen dat het leven warm en liefdevol blijft.

Met dat gevoel kijk ik graag vooruit. Het nieuwe jaar brengt altijd nieuwe plannen, nieuwe ideeën en kansen om mooie dingen met elkaar te doen. Ik heb er vertrouwen in dat we in 2026 met dezelfde betrokkenheid en hetzelfde plezier stappen blijven zetten. En laten we vooral ook allemaal ons steentje bijdragen aan een warme plek waar we iets – groot of klein – voor elkaar kunnen betekenen!

Ik wens u een feestelijke decembermaand, gezellige feestdagen en alle goeds voor 2026!

Door Pepita Breugem,
bestuursvoorzitter Frankelandgroep

Van de hoofredacteur

Door Astrid Boonstoppel, hoofredacteur

Past het uiterlijk van ons magazine nog wel bij deze tijd? Of is de vormgeving van dit blad toe aan een update? En hoe houden wij als redactie eigenlijk ons onderlinge, warme contact op peil, nu wij nog vier edities Frankelandgroep Nieuws per jaar maken – en dus ook nog ‘slechts’ vier keer per jaar bij elkaar komen voor onze redactie-vergaderingen?

Afgelopen mei stonden deze twee onderwerpen – de vormgeving van het magazine en de groepsbinding binnen de redactie – centraal tijdens onze jaarlijkse beleidsdag; een dag waarop wij niet alleen kort terugblikten op het jaar ervoor, maar vooral vooruitkeken, richting de toekomst.

Update ontwerp

Het opfrissen van een vertrouwd ontwerp kan best een grote stap zijn. Zeker wanneer de lezers nog hartstikke tevreden zijn met het huidige design. Toch gebeurt het updaten van een vertrouwde huisstijl regelmatig. Ook (zeer) sterke beeldmerken vernieuwen af en toe. Denk bijvoorbeeld aan (het logo van) Feyenoord, of de Volkskrant. Je gaat het namelijk pas zien als je het door hebt; vaak snap je pas waarom het tijd was om te vernieuwen, op het moment dat je (u raadt het al), vernieuwt. Een vernieuwd ontwerp kan ervoor zorgen dat je met een frisse blik en hernieuwde interesse gaat kijken naar wat er voor je ligt. Vorm versterkt tenslotte de inhoud!

Binnen het communicatievak geldt vaak de stelregel dat het slim is om de vormgeving elke (drie tot) vijf jaar op te frissen. Let wel, we hebben het over opfrissen, niet over een compleet nieuw ontwerp. En aangezien ons magazine sinds april 2018 in zijn huidige vorm bestaat vonden wij het tijd voor een update!

Wat volgde was een lange, creatieve brainstormsessie met fanatiek knip- en plakwerk door onze redactieleden, waaruit een scala aan ideeën voortkwam op het gebied van paginaopmaak, waaronder de plaatsing en grootte van foto's en teksten, het gebruik van kleur, witruimte (“is ook ruimte”) en vormen, de volgorde van de artikelen en het aantal kolommen. Samen kwamen we tot een eerste grove ‘schets’; een nog wat vaag plan over de opgefriste vormgeving, dat uitgebreid is besproken tijdens onze redactievergadering. Alle punten waarvan wij gezamenlijk besloten, dit vinden we mooi (1), hier wordt de lezer blij van (2), dit is haalbaar (3) én passend bij ons én ons lezerspubliek (4), werden doorgegeven aan onze vormgever Patrick Mostert. Hij deed de rest.

En, vinden wij, het resultaat dat voor u ligt, mag er zijn! Een vernieuwd ontwerp, mét het behoud van het goede en mét het vernieuwen van het wat verouderde deel, is de gedachte. Misschien moet u er even aan wennen, dat kan natuurlijk. Maar wij hopen dat u dit opgefriste magazine net zo mooi vindt (of gaat vinden) als wij.

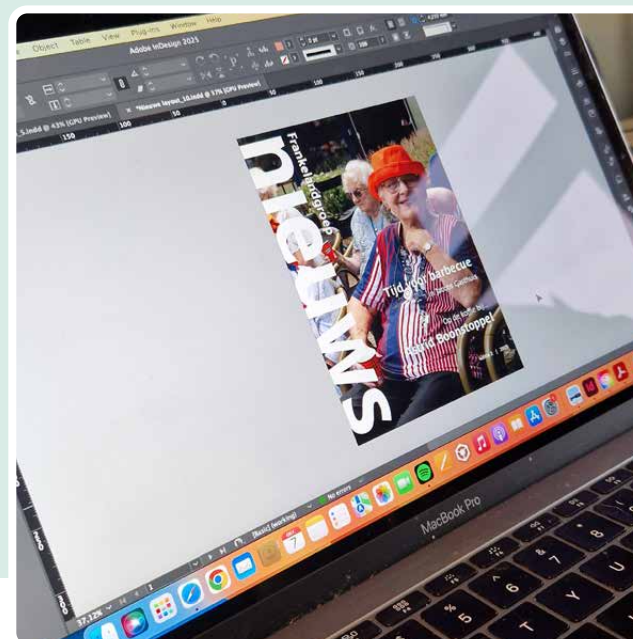
Tot slot; groepsbinding

En, hoe staat het nu met de onderlinge binding, hoor ik u al denken...? Die zit wel snor, kan ik u gelukkig melden. Een sessie GlowGolf (lichtgevende indoor minigolf), met aansluitend dineren bij de Italiaan, evenals verschillende andere onderlinge afspraken van redactieleden, deden en doen wonderen. Bekijk u vooral het bewijs hiervan, in de vorm van wat vrolijke kiekjes.

Ik wens u veel leesplezier toe!

“Witruimte...

...is ook ruimte”

Aan het einde van het jaar 2025

Door Jacolien Immerzeel, geestelijk verzorger

Opnieuw mag ik aan het einde van het kalenderjaar 2025 met u stilstaan, terugblikken en vooruitkijken. Wat op mij en vele anderen indruk maakte was een avond in het Wennekerpand aan de Vijgensteeg in Schiedam.

Ergens in oktober, samen met allerlei mensen, die werken in of betrokken zijn bij de zorg aan anderen, woonden wij een voorstelling bij met nagesprek. Een voorstelling met de veelzeggende titel 'Mag ik u kussen...?'

Het stormde die avond buiten, het was code oranje en in mijn neus en luchtwegen stormde het ook, maar ik was nieuwsgierig genoeg om snotterend toch te gaan. Gastvrij werden we ontvangen en vanaf het allereerste begin kon je een speld horen vallen in de zaal en werd iedereen meegenomen in deze bijzondere voorstelling over werken in de zorg, over de rol van de overheid, over mantelzorger willen zijn en toch een eigen leven hebben, over aandacht en betrokkenheid bij cliënten en het

zoeken naar mogelijkheden om in de toekomst nog heel veel meer mensen te kunnen helpen, omdat veel van de zorgmedewerkers van nu, straks misschien ook zelf zorg nodig hebben... Hoofdpersoon was een man die te maken had met achteruitgang en hulp nodig had, maar ook nog veel te bieden had aan anderen.

Deze voorstelling raakte mij vooral door het wezenlijke van het 'mens-zijn' in de volle breedte, hoogte en diepte, ondanks allerlei beperkingen door lichamelijke en/of geestelijke achteruitgang. In de zorg zijn het de mensen die het verschil maken; mensen die zien wat nodig is, zoeken naar mogelijkheden en een lichtpunt zijn, over en weer. Die tegen de stroom in blijven roeien.

Toon Hermans dichtte daarover:

*Er moeten mensen zijn
die zonnen aansteken,
voordat de wereld verregent.
Mensen die zomervliegers
oplaten
als het ijsig winter,
en die confetti strooien
tussen de sneeuwvlokken.
Die mensen moeten er zijn.*

*Er moeten mensen zijn
die aan de uitgang van het kerkhof
ijsjes verkopen,
en op de puinhopen
mondharmonica spelen.*

*Er moeten mensen zijn,
die op hun stoelen gaan staan,
om sterren op te hangen
in de mist.
Die lente maken
van gevallen bladeren,
en van gevallen schaduw,
licht.
Er moeten mensen zijn,
die ons verwarmen...*

En zo gaat het gedicht
nog even verder.

In de praktijk van de Frankeland-
groep van alledag kom je ze tegen,
die mensen!

We zijn op weg naar kerst en ieder
jaar opnieuw kun je weer onder de
indruk zijn van wat er rondom de
feestdagen allemaal georganiseerd
wordt.

Licht in donkere dagen, licht van
het kerstkind, geboren in minimale
en kwetsbare omstandigheden, licht
dat ons verwarmt en de weg van
vrede wijst, dat niet te doven is!

Mooie, lichte en warme feestdagen
toegewenst, samen met de mensen
om u heen!

Openstelling horeca op 1 januari en nieuwjaarsbijeenkomsten

Nieuwjaarsbijeenkomsten

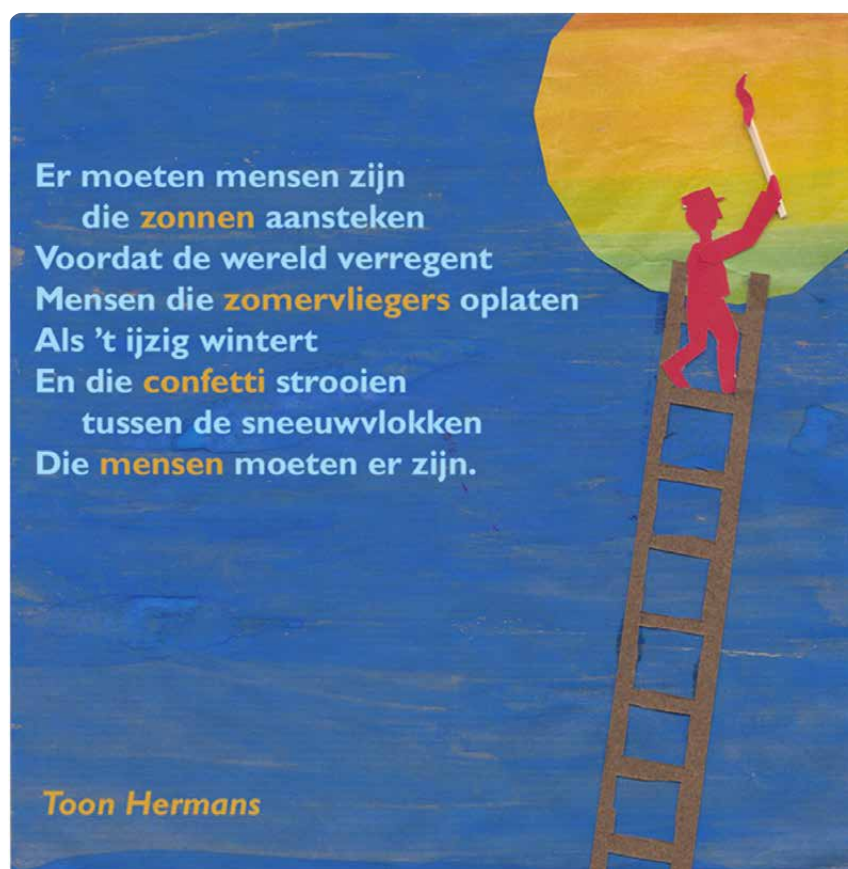
Om het nieuwe jaar in te luiden worden op al onze locaties gezellige nieuwjaarsbijeenkomsten georganiseerd. Deze vinden plaats in de eerste week van januari en zijn alleen voorbehouden aan onze bewoners en de bewoners van de naastgelegen aanleuncomplexen.

U bent van harte welkom om te toosten op het nieuwe jaar!

- **Frankeland**
vrijdag 2 januari vanaf 15.00 tot 16.00 uur
in de Havenzaal
- **Jacobs Gasthuis**
vrijdag 2 januari vanaf 15.00 tot 16.00 uur
in de Tuinzaal
- **Harg-Spaland**
vrijdag 2 januari van 14.00 tot 15.30 uur in Bras22
- **Schiewaegh**
maandag 5 januari van 10.30 tot 12.00 uur in de Serre
- **Vaartland**
vrijdag 2 januari vanaf 10.30 tot 11.30 uur in de Grote Vaart

Openstelling nieuwjaarsdag

De brasserieën van de locaties zijn op 1 januari zoals gebruikelijk geopend, met uitzondering van locatie Frankeland; deze is op 1 januari geopend van 9.00 tot 17.00 uur.

The Forces Sweethearts

Tekst door Elly Kramer, redacteur Beeld door John Kramer

Op woensdag 15 oktober organiseerde Vaartland iets bijzonders. Een avondoptreden niet alleen voor bewoners, maar ook voor mantelzorgers en mensen die een abonnement hebben op een servicepakket.

Het werd een muzikale avond met een bijzonder optreden van het vintage zangtrio The Forces Sweethearts. De drie dames, Barbara, Saskia en Jolien zorgden voor een optreden dat eenieder die erbij was niet snel zal vergeten.

Er was deze avond een grote opkomst van meer dan 100 mensen. Zij werden welkom geheten met een heerlijk kopje koffie of thee en een chocoladesoesje en zo kwam de sfeer er al snel in.

De avond werd afgetrapt met het liedje 'Get Happy' dat vooral bekend werd door Judy Garland. Daarna volgde de een na de andere hit uit de jaren 30, 40 en 50 van de vorige eeuw. Dat zorgde natuurlijk voor een feest van herkenning in de zaal. Barbara zong de hoge partijen, Saskia de lage partijen en Jolien de middenpartijen.

Hun prachtige stemmen zorgden voor perfecte driestemmige zang.

Tussendoor vertelden de dames leuke weetjes over de liedjes die ze zongen.

Zo kwamen we te weten dat 'Bei mir bist du schön' de eerste hit van de Andrew Sisters was. Dat werd uiteraard meteen gezongen, evenals die andere grote hit 'Mr. Sandman'.

Van Marilyn Monroe wisten zij te vertellen dat ze stotterde als kind. Haar kenmerkende hese stem was eigenlijk een tactiek die de actrice gebruikte om haar stotteren te overwinnen.

Monroe had ook talloze wijze uitspraken, zoals "Imperfectie is schoonheid" en "Ik heb op een kalender gestaan, maar ben nog nooit op tijd

geweest", maar ook "Ervan dromen om een actrice te zijn is spannender dan er één te zijn".

Van Monroe zongen ze onder andere 'I wanna be loved by you'.

Na een half uurtje werd aan het publiek in de zaal gevraagd of ze een liedje konden herkennen als de dames het liedje spelen op een Kazoo.

Wat is een Kazoo vraagt u zich misschien af?

Het is een instrument dat bestaat uit een metalen of plastic pijpje met een papieren membraan in de wand. Door met de Kazoo in de mond een toon te zingen, gaat het membraantje trillen en wordt het geluid vervormd.

Na een paar tonen begon de zaal 'When the saints go marching in' te zingen.

Maar het bleef niet alleen bij zingen en allerlei weetjes, maar er werd ook voorgedragen, zoals bijvoorbeeld 'Juffrouw Scholten', een gedicht van van Annie M.G. Schmidt.

*Denk aan juffrouw Scholten,
die is vandaag gesmolten,
helemaal gesmolten, op de Dam.
Dat kwam door de hitte,
daar is ze in gaan zitten
- als je soms wil weten hoe dat kwam.
Ze hebben het voorspeld: Pas op, juffrouw, je smelt!
Maar ze was ontzettend eigenwijs...
Als een pakje boter,
maar dan alleen wat groter,
is ze uitgelopen, voor het paleis.*

*Enkel nog haar tasje
lag daar in een plasje...
Alle kranten hebben het vermeld
op de eerste pagina.
Kijk het zelf maar even na.
Ja, daar staat het, kijk maar: dame smelt.*

*Die arme juffrouw Scholten...
helemaal gesmolten...
Als dat jou en mij eens overkwam...
Laten we met die hitte
overal gaan zitten...
maar vooral niet midden op de Dam.*

Ook dit bleek in het geheugen van de bewoners gegrift want al snel hoorden we een flink aantal bewoners meedoen. Sommigen kenden het woord voor woord.

Naast de weetjes en de liedjes hadden de drie dames ook een fijne interactie met het publiek.

Doris Day mocht natuurlijk niet ontbreken en 'Que sera' werd uit volle borst meegezongen.

Dan moest het klapstuk van de avond nog komen; 'We'll meet again' van Vera Lynn! Vera Lynn zong tijdens de Tweede Wereldoorlog voor de Britse soldaten om hen een hart onder de riem te steken. Zo werd zij de lieveling van de soldaten en kreeg zij de bijnaam Forces Sweetheart. Zo ontstond de naam voor het trio dat vanavond zo'n spetterend optreden gaf.

We hopen dat de titel van het liedje van Vera Lynn waarheid zal worden, zodat we nog eens van The Forces Sweethearts mogen genieten.

Naast de weetjes en de liedjes hadden de drie dames ook een fijne interactie met het publiek

Een optreden zoals vanavond is erg kostbaar maar doordat de avond werd gesponsord door Fonds Schiedam-Vlaardingen, Stichting Elisa Mathilde Fonds en DeltaPORT Donatiefonds konden wij genieten van een prachtige avond in Vaartland.

Na afloop was er nog even tijd voor een praatje met de dames.

Ook zij hadden erg genoten van deze avond en dan vooral van het enthousiaste publiek. Twee van hun uitspraken onderschreven hun gevoel:

"Het is meer dan alleen liedjes zingen".

"Wij worden hier ook helemaal blij van".

En dat was overduidelijk te merken.

ZorgkaartNederland in beeld

Door Vivian Bouman, coördinator kwaliteit Frankelandgroep

De Frankelandgroep krijgt regelmatig via ZorgkaartNederland.nl waarderingen binnen van bewoners, familieleden en cliënten uit de thuissituatie.

ZorgkaartNederland is de grootste ervaringsite voor de gezondheidszorg waar mensen hun ervaringen met de zorg met anderen kunnen delen. Belangstellenden kunnen zich, op basis van deze waarderingen, oriënteren op bijvoorbeeld een hulpverlener of zorginstelling en daarmee een keuze maken. We zijn blij met alle waarderingen en houden u graag per kwartaal op de hoogte van de 'cijfers'.

Waarderingen derde kwartaal 2025

	Aantal waarderingen	Gemiddeld cijfer derde kwartaal 2025	Gemiddeld cijfer (vanaf 2022)
Frankeland	17	8,4	8,7
Harg-Spaland	10	8,4	9,0
Jacobs Gasthuis	2	9,1	9,0
Schiewaegh	11	8,4	8,6
Vaartland	11	8,8	9,2
Thuiszorg Ouderen Frankelandgroep	6	9,4	9,2
Totaal	57	8,6	9,0

Wilt u ook een waardering voor de Frankelandgroep plaatsen?

Dat kan! Ga naar www.zorgkaartnederland.nl en klik op 'Schrijf een waardering'. Of gebruik de QR-code hiernaast.

Als u hulp kunt gebruiken bij het plaatsen van een waardering, neem dan gerust contact op met de afdeling kwaliteit van de Frankelandgroep, tel. 010 - 426 49 25.

Veilig, gezond en vooral lekker eten

(ook) voor bewoners met eet-, drink- en/of smaakproblemen

Sommige ouderen worstelen met de inname van eten en drinken. Kauw- en slikproblemen en/of een afname in de waarneming van geur en smaak door ouderdom of door een behandeling tegen ziekte (waaronder bijvoorbeeld chemotherapie en/of medicijngebruik) kunnen hier oorzaken van zijn.

Aanpak eet-, drink- en/of smaakproblemen binnen de Frankelandgroep
Natuurlijk kunnen we binnen de Frankelandgroep niet alle eet- en drinkgerelateerde problemen oplossen. Maar dat wil niet zeggen, dat we dat niet willen proberen!

Het Smaakcentrum Consult & Coaching, ooit opgericht voor mensen met smaakproblemen tijdens of na een oncologische behandeling, gaat de reeds opgedane kennis en expertise op dit gebied vanaf dit moment binnen de gehele Frankelandgroep inzetten. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de diëtist en logopedist.

Het uitgangspunt is dat iedereen een gezonde, veilige maar bovenal smakelijke maaltijd verdient en daar ook recht op heeft; ongeacht de problematiek die zich voordoet bij de waarneming van de smaak van voeding. Waar mogelijk proberen we ondervoeding met aangepaste maaltijden (of componenten daarvan) te bestrijden of te voorkomen.

Maar bovenal richten wij ons op het weer kunnen genieten van eten en drinken, ook (of juist) in de laatste levensfase.

Meer informatie of interesse in dit traject?
U kunt contact opnemen via het e-mailadres smaakcentrum@frankelandgroep.nl.

De heer Guus Klepke

uit Schiewaegh

De man met de baard

Guus Klepke, sinds een kleine twee jaar bewoner binnen Schiewaegh. De naam zal niet iedereen meteen iets zeggen, maar wanneer je het hebt over: "Die man met die baard", weet iedereen precies wie je bedoelt. Een markant figuur, vooral door die baard!

Samen komen we een heel eind

Guus is af en toe wat in de war en daarbij behoorlijk doof. Ik ben dus erg blij, dat Hilde, zijn trouwe vriendin sinds zo'n dertig jaar, aanschuift om de communicatie goed te regelen en wanneer ik haar herken als de moeder van twee kinderen die ik ooit in de klas gehad heb, wordt het een hele gezellige middag.

Herinneringen aan de oorlog

Afgelopen week 90 jaar geworden; wat een kroonjaar! Geboren in Schiedam, achtste in een rij van elf. Zoals bij alle 'oudere' mensen met een respectabele leeftijd, kunnen we natuurlijk niet om de oorlog heen. Die heeft bij menigeen zeer diepe indrukken achtergelaten. Zo vertelt

Guus, dat hij gelukkig nooit echt honger heeft geleden, maar krijgt hij één gebeurtenis na zoveel jaar nog niet van zijn netvlies. Een Joodse buurvrouw, die via het open raam haar baby wil weggeven aan wie dan ook, wetende dat ze gedeporteerd ging worden.

Zijn 'varende' leven

Na de lagere school wordt hij een soort manusje van alles op een schip met bestemming Suriname. Daar blijft hij een jaar, hij vervult er zijn dienstplicht. Na terugkomst wordt hij postbode: hij ontmoet Lenie, een nieuw buurmeisje in de straat en krijgt verkering. Op zijn 22ste trouwen ze en dat huwelijk houdt stand tot aan haar overlijden, 48 jaar later.

Na een paar jaar postbode te zijn geweest gaat hij weer varen op de grote vaart.

Maar wanneer hij midden op het Suez-kanaal zit, wordt hij met spoed naar huis geroepen, omdat Lenie erg ziek is. De rest van hun leven samen fungeert Guus als een soort mantelzorger, die volgens een zoon, altijd heeft geprobeerd de toestand van zijn vrouw bij de kinderen weg te houden.

Een sociaal persoon

De rest van zijn werkende leven is hij gasmeter-opnemer bij de gemeente. Iedereen kent hem als 'de man van het gas en het licht'. Maar dat is niet de enige reden dat hij zo bekend is geworden. Guus koopt een rijnaak, (hij heeft dan inmiddels zijn vaarbewijs gehaald), en hij zet deze boot in voor allerlei jeugdwerk. Afkomstig uit een 'rood' nest, de hoek van de PvdA, is hij erg begaan met het lot van de wat minderbedeelden en op zijn boot, die bij de Buitengeweg ligt, naast distilleerderij Nolet, laat hij kinderen vaak meevaren.

Altijd bezig met en voor kinderen

Guus is jarenlang zeer actief bezig met de jeugd. Naast de rijnaak heeft hij op een bepaald moment nog twee kleinere boten, die ook aan de Buitengeweg hun vaste ligplaats hebben. Hij volgt een cursus tot spelleider en draait zijn hand er niet voor om grote groepen urenlang bezig te houden.

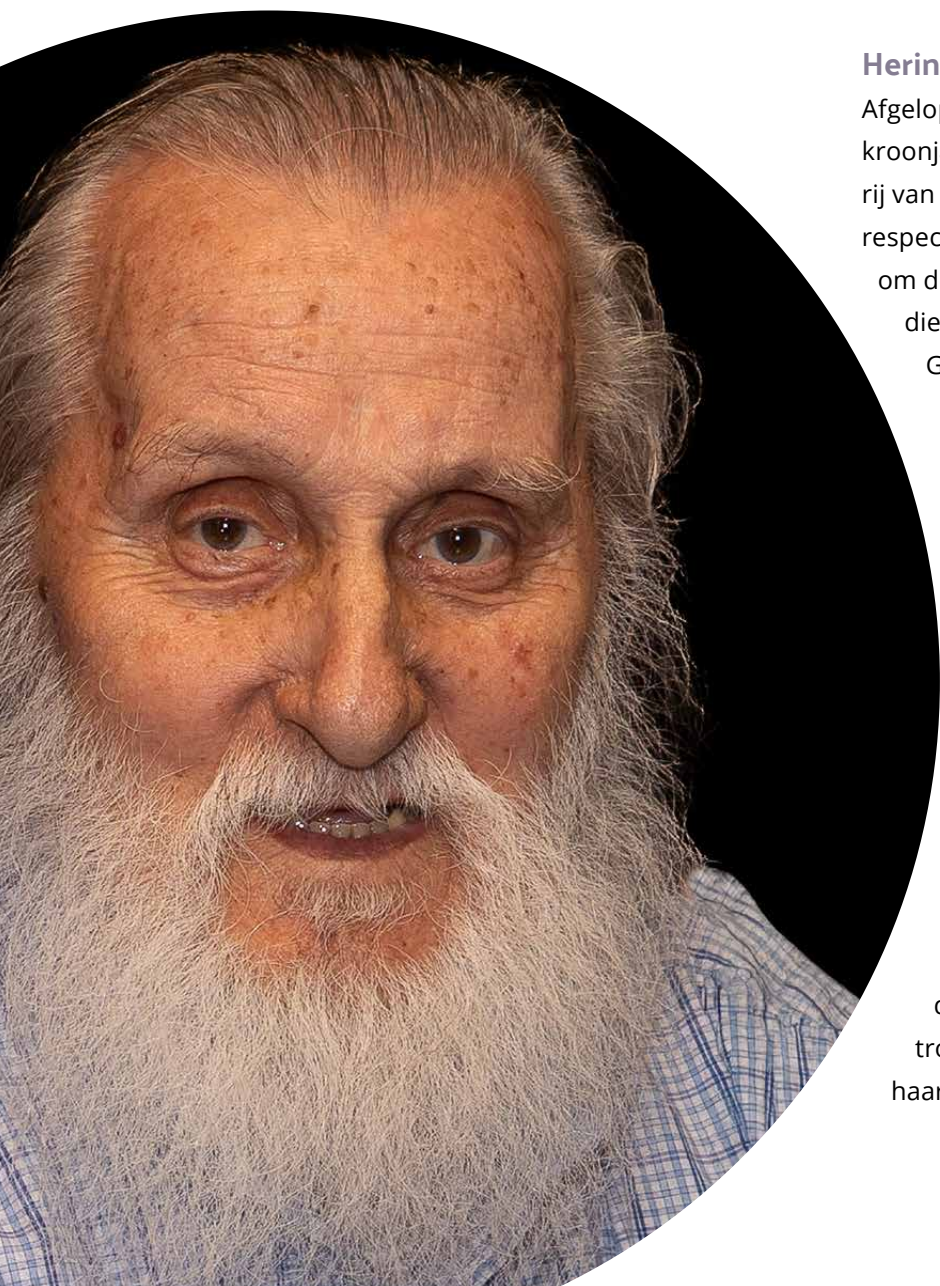
Na jaren binnen de scouting actief te zijn geweest gaat hij met diverse groepen kinderen, onder de naam 'De rode valken', regelmatig varen. Eens in het jaar brengen deze kinderen een vakantie van een week door op het schip. De tocht gaat dan bijvoorbeeld naar de Rottemeren, waar ze veel in de natuur bezig zijn en aan boord slapen.

Anderen altijd belangrijker

Hij haalt ook jarenlang iedere november Sinterklaas binnen: daar gebruikt hij zijn grote rijnaak voor, want Sinterklaas is te belangrijk om op een van zijn kleinere boten Schiedam binnen te varen!

Jaren later koopt hij een aantal kano's, die hij geheel belangeloos laat gebruiken door groepen kinderen, die het niet zo breed hebben. Zoals gezegd, helemaal gratis; de enige restrictie die hij stelt is dat de kano's 's avonds weer allemaal netjes teruggebracht worden.

Ik heb naar aanleiding van dit interview contact met een van de zonen van Guus, omdat Guus zo nu en dan de draad van het verhaal kwijt is. Hij noemt zijn vader de meest sociale persoon, die hij kent. Iemand die nooit aan zichzelf denkt, maar zich altijd heeft ingezet voor anderen. Was het niet voor zijn vrouw, dan was het wel voor zijn kinderen en de jeugd in Schiedam.

Een trotse (overgroot) opa

De eerste boot van Guus draagt de naam Quincy, vernoemd naar zijn eerste kleinzoon. Daarna krijgt hij nog vier kleinkinderen én inmiddels is er een eerste achterkleinkind. Guus is er helemaal verliefd op, zo'n lief manneke is het.

Hilde, zijn trouwe kameraad

Zoals al eerder vermeld heeft Guus de laatste 30 jaar veel hulp van Hilde, die hem zo vaak mogelijk opzoekt. Hun vriendschap dateert van hun contact binnen de klaverjasclub waar ze allebei lid van zijn.

Guus is inmiddels niet meer de gezonde persoon die hij ooit was. Hij krijgt een hartinfarct en prostaatkanker, en de laatste jaren ook de diagnose dementie. Dat laatste sluipt er heel langzaam in, het begint met kleine dingen, maar op dit moment beïnvloedt het wel zijn leven.

Nu zorg voor Guus

Dus wordt er op een bepaald moment uitgekeken naar wat intensievere zorg voor hem, want alleen wonen is geen haalbare kaart meer. Die zorg wordt gevonden in Schiewaegh, waarmee hij in zijn vertrouwde wijkje blijft, de omgeving van de Mgr. Nolenslaan, de buurt waar hij zijn hele leven gewoond heeft. Inmiddels woont Guus zo'n dikke anderhalf jaar binnen dit zorgcentrum en hij kan niet genoeg benadrukken hoe erg hij het naar zijn zin heeft en hoe goed er voor hem wordt gezorgd.

Zichzelf weleens vergetend in zijn streven om het anderen naar de zin te maken laat hij zich nu al die goede zorgen lekker aanleunen. Dik verdiend natuurlijk. Ondanks zijn ziekte is Guus een zeer tevreden mens. Als ik hem vraag wat hij zo de hele dag zoals doet, is zijn antwoord: "Niet zoveel hoor: slapen, wakker worden, eten, televisie kijken en weer slapen." Hij is redelijk op zichzelf, bemoeit zich weinig met anderen, heeft genoeg aan zijn kamertje en aan Hilde. En uiteraard aan zijn familie die regelmatig langskomt.

De eerste boot van Guus draagt de naam Quincy, vernoemd naar zijn eerste kleinzoon.

Een gelukkig mens

Guus heeft nooit veel gevraagd voor zichzelf, maar toch had hij tot voor kort twee grote wensen: de eerste was zijn eerste achterkleinkind geboren zien worden, en de tweede de 90 halen! Van zijn achterkleinzoon Savy geniet hij alweer anderhalf jaar en sinds afgelopen week heeft hij die 90 ook gehaald!

Al lijdt hij dan nu aan dementie, hij heeft alle goede herinneringen aan vroeger nog scherp op zijn netvlies. En dat maakt dat Guus zelf ook vol overtuiging kan zeggen: "Ik heb een prachtig leven gehad."

Verslaafd aan kerst

De gezelligste tijd van het jaar is weer aangebroken, kerst!

Ik moet u even vertellen dat ik een soort kerstjunkie ben. Alles wat met kerst te maken heeft vind ik leuk. De gezelligheid, de geuren, de kleuren, de spullen waar de mensen hun huis mee opfleuren. Ik word er heel blij van.

Vroeger toen ik net samenwoonde hadden we een kerstboom en dat was het. Later, nadat Sinterklaas ons huisje passeerde omdat onze dochter te groot werd, gingen we steeds meer kopen en neerzetten. Er zijn zelfs jaren geweest dat elke kamer in huis versierd was met kerstdecoratie, zelfs het kleinste kamertje.

Zo fanatiek ben ik niet meer. Ik houd het nu bij de woonkamer en de tuin.

Ook bouw ik elk jaar een heel kerstdorp op. We begonnen klein maar ondertussen begint dat een beetje een soort stad te worden in plaats van een dorp. We zijn voornemens dit jaar weer uit te

breiden. Maar hoe, dat is nog een beetje de vraag want de ruimte is een keertje op.

Ik ben net terug van twee weken vakantie naar Griekenland als ik in de krant voorbij zie komen dat in mijn laatste vakantie-dagen Intratuin Halsteren hun kerstshow opent. Ja... dat kan ik natuurlijk niet aan mij voorbij laten gaan. Nu nog mijn man zover zien te krijgen dat hij met me meegaat.

Op de bewuste zondag zet mijn man een lekker bakje koffie en laat ik voorzichtig vallen dat de Intratuin vandaag zijn kerstshow opent. Hij denkt niet dat het slim is om al te gaan want het zal op zo'n opening best wel druk zijn. Tot vrienden van ons om 9.00 uur een berichtje sturen dat ze er al lekker aan het kerstshoppen zijn. Zij zijn net zulke kerstverslaafden als wij. U snapt het al, er werd snel gegeten en gedoucht en ook wij vetrokken naar Halsteren. Het was gelukkig lekker rustig onderweg en volgens onze vrienden nog helemaal niet druk bij het tuincentrum.

Daar aangekomen staat de hele parkeerplaats al vol net een uur na openingstijd. Mijn man heeft alweer spijt van zijn keus. Maar eenmaal binnen, valt de drukte gelukkig mee. Onze verwachtingen zijn hoog gespannen, want er was 2000m2 extra vloeroppervlakte bijgemaakt ten opzichte van vorig jaar. Ik kan u vertellen, we zijn niet teleurgesteld. De dorpen die zijn opgezet zijn weer fantastisch om te zien. En alle decoratie is prachtig. Ze weten er wel een feestje van te maken daar! Mooi opgestelde spullen, gezellige muziek en zelfs heerlijke geuren.

Halverwege worden we ineens blij verwelkomd door onze vrienden. Die waren er al helemaal doorheen geweest, maar kwamen terug om ons nog even te zien en om te showen wat zij in het winkelwagentje hadden liggen.

Mijn vriendin is gestopt met roken en heeft zichzelf dus lekker verwend met allemaal mooie dingen om het huis mee aan te kleden tijdens de kerst. Ze hield tenslotte een hoop geld over

nu. Na een gezellig onderonsje tussen de kerstdecoraties gingen onze vrienden richting kassa en wij sjokten lekker verder door de kerstspullen heen.

Ook wij hebben ons winkelwagentje gevuld, dat snapt u toch wel. Uiteraard hebben we een huisje voor in ons dorp gekocht. Dit keer eentje met mijn naam erop. Ja, die kon ik niet laten staan. Deb's floral en farmhouse, geweldig toch!

En het bleef niet alleen bij de aankoop van het huisje. Er werden ook nog decoraties en wat kerstornamenten voor in de boom gekocht, ik moest alleen wel aan mijn man beloven dat ik dan andere ballen uit de boom zou laten omdat je anders de boom niet meer zou zien.

Kortom; ik was een heel blij dame. Ik had nog veel meer willen meenemen maar ja, mijn huis groeit niet met mijn spullen mee.

Ik weet uit ervaring dat sommige ouderen minder om Kerstmis geven. Mijn cliënten zijn ook niet

meer zo enthousiast. Het huis versieren is vaak een opgave, de meesten zijn blij als de kerstdagen weer voorbij zijn.

Toch kan ik hen altijd wel een klein beetje meenemen in mijn enthousiasme. Ik maak foto's en filmpjes van het opbouwen en van het eindresultaat van het dorp en mijn huis. Ze vinden dat altijd leuk om te zien en het werkt vaak aanstekelijk. Ze willen dan ineens toch iets neer gaan zetten. Soms help ik ze erbij. Gezellig met zijn tweeën. Het zijn niet meer de grote kerstbomen van vroeger die neergezet worden, maar leuke kleintjes. En toch, met een klein beetje decoratie maak je het al heel 'kerstig'.

Ik hoop zelf nog heel lang van de dagen te genieten en de mensen mee te nemen in mijn enthousiasme. Ik wil iedereen hele fijne en gezellige dagen wensen.

Tot slot mijn kerstwens: laten we allemaal wat liever en begripvoller voor elkaar zijn, dat maakt de wereld zoveel leuker.

Agenda

Alzheimer Café en Parkinson Café

Alzheimer Café

Heeft u te maken met geheugenproblemen of (beginnende) dementie of zorgt u voor een naaste met dementie? Wilt u meer informatie over deze ziekte, in gesprek komen met professionals en/of contact hebben met lotgenoten?

U bent van harte welkom om naar het Alzheimer Café Schiedam te komen!

Het Alzheimer Café Schiedam is een samenwerking van de Frankelandgroep, Alzheimer Nederland, Minters, Argos Zorggroep, Seniorenwelzijn en Careyn. Het programma wordt begeleid door een vast team professionals vanuit de samenwerkende partners.

Het Alzheimer Café vindt maandelijks plaats, naast locatie Frankeland (bij de dagbesteding, Nieuwe Haven 249 in Schiedam) om 18.00 uur (inloop 17.30 uur). *Let op, dit is een gewijzigd tijdstip!*

De eerstvolgende edities zijn:

- **Dinsdag 13 januari**
Een reis door de tijd! Vroeger was alles... (met een presentatie met foto's van vroeger, door de Historische Vereniging Schiedam).
- **Dinsdag 10 februari**
Hoe ga je om met de (diagnose van de) ziekte van Alzheimer?

Dinsdag 10 maart

Dansen met de tijd en het geheugen. Te gast: Monique (dagbesteding Frankelandgroep).

Ontvangst is met soep en een broodje. Toegang is gratis, aanmelden is niet nodig.

Bezoek voor het volledige programma en tijden: www.frankelandgroep.nl/alzheimer-cafe

Parkinson Café

Heeft u Parkinson of zorgt u voor een naaste met Parkinson? Wilt u graag meer informatie over deze ziekte, in gesprek komen met professionals en/of in contact komen met lotgenoten? U bent van harte welkom om naar het Parkinson Café te komen!

De Frankelandgroep organiseert één keer per twee maanden een Parkinson Café in locatie Frankeland (Sint Liduinastraat 10 in Schiedam). De eerstvolgende editie is op dinsdag 20 januari, om 19.30 uur.

Toegang is gratis, aanmelden is niet nodig.

Bezoek voor het programma en tijden: www.frankelandgroep.nl/parkinson-cafe

Gouwe Ouwe Koor

Door Kristy de Gier, activiteitenbegeleider

Het Gouwe Ouwe Koor Hoek van Holland bestaat uit twintig tot vijfentwintig zangers en zangeressen, vier muzikanten, een geluidstechnicus en een dirigent.

De mooie zaal van het Jacobs Gasthuis stroomde al snel vol met bewoners en met een hapje en een drankje genoten zij van deze muzikale middag vol muziek uit de jaren '60, '70 en '80. Ook de polonaise werd gelopen. Het was écht een feestelijke middag!

Ik (mantel)zorg, u (mantel)zorgt, wij (mantel)zorgen

Voor dit artikel ga ik dit keer in gesprek met Chantamas Ploynil. Ik bezoek haar op afdeling vijf in Frankeland waar haar man Jan van Konijnenburg woont. Helemaal achter in de gang woont Jan in een ruime kamer met prachtig uitzicht op molen 'de Walvis', de Nieuwe Haven en het torentje van de Havenkerk. Het uitzicht zou zo een prentenkaart kunnen zijn van Schiedam.

"Maar het raam kan niet open," zegt Chantamas. Ze legt uit dat Jan soms boze buien heeft en dan van alles uit het raam gooit. Ik begrijp het probleem.

In het uurtje dat ik bij hem ben leer ik Jan steeds beter kennen. Jan, een lange man van 76 jaar oud en lopend achter een rollator, was vroeger een actieve

man. Hij trok er vaak op uit om te gaan vissen, hij fotografeerde veel en was zelf semi-persfotograaf, maakte mooie penteke-ningen en schilderijen, speelde gitaar en ging met zijn vrouw regelmatig op vakantie.

Totdat hij in 2021 een beroerte kreeg die zijn geheugen aantastte. Hij wilde nog wel fotograferen maar vergat steeds vaker hoe het toestel werkte, hij wilde nog wel schilderen maar vergat hoe hij dat moest doen, hij wilde nog wel vissen maar wist niet meer hoe hij met zijn hengel om moest gaan en wilde nog wel gitaar spelen maar vergat hoe hij de akkoorden moest aanslaan. En hij wilde dat wel aan iedereen duidelijk maken maar hij kon in zijn hoofd de woorden niet meer vinden om het uit te leggen.

Thuis liep zijn frustratie soms hoog op. Dat zorgde er uiteindelijk voor dat Jan niet meer langer thuis kon wonen en in Frankeland kwam wonen. Daar woont hij nu ruim één jaar. Hij heeft erg moeten wennen maar nu tref ik een man aan die tevreden is en vooral heel blij is dat zijn vrouw bij hem in de buurt is. En dat begrijp ik ook want dat wat Jan wil vertellen maar er de woorden niet voor kan vinden vult zijn vrouw voor hem aan.

Tijdens het interview neem ik altijd redactiefotograaf Coen mee om een mooie foto te maken voor bij het artikel. Toen Jan de camera zag was hij gelijk helemaal enthousiast, hij zei: "mooi apparaat, mooi ding, mooi, mooi," en gelijk legde zijn vrouw uit dat haar man thuis nog heel veel camera's heeft liggen. Camera's waar een rolletje in past, want Jan had thuis ook een donkere kamer waar hij zijn eigen foto's ontwikkelde. Zijn vrouw haalt gelijk een van Jans fotoalbums tevoorschijn. Indrukwekkende zwart-wit foto's van de krakersrellen in Amsterdam, heftige foto's van de treinramp bij Vlaarding en ook een prachtig portret van zijn vader en moeder en een mooi doorkijkje zomaar ergens in Schiedam. Jan begint bij iedere foto te vertellen en als hij hapert of echt niet de woorden kan vinden, helpt zijn vrouw hem om het gesprek toch op gang te houden.

Jan herhaalt meerdere malen: "Ik ben zo blij met Ploy." En inderdaad; zonder zijn vrouw zou niemand begrijpen wat hij bedoelt. Zijn vrouw is zijn geheugen en zijn woorden geworden. Maar Ploy? Ik kijk vragend naar Jan. Zijn vrouw legt uit dat dat het begin van haar achternaam is. Het is haar koosnaam. Ploy betekent in het Thais edelsteen.

En zo zie ik haar ook. Chantamas schittert in liefde, zorgzaamheid en aandacht. Zo heeft ze de kamer van Jan net wat gezelliger gemaakt met kerstlichtjes waar Jan zichtbaar van geniet. Iedere maandag gaat ze met Jan zwemmen, soms neemt ze Jan mee naar huis om de kat te aaien en vaak gaat ze een blokje om met Jan om er gewoon even uit te zijn.

In het begin kwam zij iedere dag, nu probeert ze het te beperken tot drie keer per week. Want naast de zorg voor Jan is ze ook vrijwilliger bij Frankeland. Ze gaat regelmatig wandelen met een cliënt van afdeling vier en verzorgt ze eens per week het ontbijt op afdeling drie.

Jan en zijn vrouw hebben samen geen kinderen, dus alles komt op haar neer. De kamer van Jan schoonhouden, zijn kleding verzorgen, boodschappen doen voor Jan en de financiën regelen. Maar haar alle grootste mantelzorgtaak is er te zijn voor Jan, want wat Jan is vergeten weet zij nog wel en zij helpt hem zo weer op weg als hij iets wil vertellen of doen.

Onthulling Vaartlander op het doek

Tekst door Elly Kramer, redacteur Beeld door John Kramer, vrijwilliger

Wie kent het niet? Het televisieprogramma 'Sterren op het doek'. Al jaren een populair programma waarin een bekende Nederlander door drie kunstenaars op het doek wordt gezet. Als de doeken af zijn mag de geportretteerde kiezen welk doek hij of zij mee naar huis wil nemen.

Twee jaar geleden was het de eerste keer dat een eigen versie van dit programma in Vaartland werd georganiseerd.

Dit jaar was de eer aan Joni Keasberry, locatie-manager van Vaartland, om op het doek gezet te worden.

Ter voorbereiding op het portretteren had Monique een interview met Joni in de Grote Vaart. De schilders waren daarbij aanwezig zodat zij een indruk kregen hoe zij Joni wilden portretteren.

Joni over het interview met Monique:
"Ik vond het interview met Monique best spannend en heel leuk om te doen, maar vooral een uitgelezen kans om mijzelf wat bekender te maken onder de bewoners van Vaartland. Onwijs gaaf en super bijzonder dat er drie kunstenaars mij gaan portretteren! De vragen die Monique stelde vond ik leuk om

te beantwoorden." Zo leerden we dat Joni graag naar Italië op vakantie gaat en dat ze zichzelf een enthousiaste en warme persoonlijkheid vindt. "Ik kan erg genieten van vakantie en ben graag samen met mijn gezin. Ik kijk uit naar de onthulling!"

Ze houdt van kunst maar vindt zichzelf geen kenner en ze zou het erg leuk vinden om geportretteerd te worden in een 17e eeuwse setting met zo'n mooie kraag om haar hals. Tevens heeft ze een voorkeur voor een kleurrijk portret.

Met deze antwoorden kregen de schilders vast een idee hoe ze Joni op het doek wilden zetten.

De drie schilders kregen een aantal maanden de tijd, maar wisten dat zij voor 7 oktober klaar moesten zijn, want dan zou de onthulling van de portretten in de Grote Vaart plaatsvinden.

De onthulling in de Grote Vaart

Onder grote belangstelling van bewoners en personeel én een zeer nieuwsgierige Joni vond op 7 oktober dan eindelijk de onthulling van de doeken plaats.

Joni stond vol verwachting te wachten. Ze hoopte op een doek met veel kleur en dat ze zichzelf zou herkennen.

Een voor een werden de doeken onthuld door Monique en Kyra.

Het eerste was het doek van Edmond. Hij had al eerder een portret gemaakt van Joni maar was daar niet tevreden over en moest in vier dagen tijd een nieuw doek maken. Gelukkig droogde het snel omdat hij met acrylverf werkte.

Toen het doek viel klonken de ohh's en ahh's door de hele zaal en dat zou bij ieder van de drie onthullingen klinken.

Joni was zichtbaar verrast en zei: "Wat gaaf, die oogopslag. Ik lijk er wel op maar ik heb wel een diepe put in mijn kin, die ik niet heb."

Het tweede doek was van Isabel. De schilderes was best een beetje nerveus. Ze was vier keer opnieuw begonnen. Het volgens haar beste doek heeft ze meegenomen. Het doek was een aquarel in vrije impressie.

De reactie van Joni op het doek: "Ik vind vooral de kleuren heel mooi en het heeft wel iets."

Tenslotte het derde doek gemaakt door Hanneke. Ze had vooraf gezegd dat ze er niet al te veel tijd aan wilde besteden. Uiteindelijk heeft ze maar liefst drie maanden gewerkt aan het doek. Het is maar wat je niet al te veel tijd noemt.

Ze had direct een idee hoe ze Joni moest neerzetten. Ze vond de tattoo's van Joni heel mooi en besloot daar iets bijzonders mee te doen.

Ze had de tattoo's aan één kant los van een arm op het doek gezet, waardoor deze op verschillende plaatsen op het doek terecht kwamen. Het leek wel driedimensionaal. Hanneke heeft gewerkt met olieverf.

Ze had goed geluisterd naar Joni, want ze had haar afgebeeld in een mantel uit de 17e eeuw en een broche met een parel, zoals Rembrandt die ooit heeft geschilderd.

Voor Joni was het meteen duidelijk. "Wat een prachtige kleuren. Ik vind mezelf er niet sprekend op lijken maar ik herken mijzelf erin. Deze vind ik de mooiste,

ondanks dat ik het best moeilijk vind om een keus te maken."

Joni besloot direct te videobellen met haar man en zijn reactie was een duidelijk "Wauw."

Onder luid applaus werd Hanneke dus de winnares van deze editie van Vaartlanders op het doek.

Schrijfster dezes heeft zelf ook geschilderd en mijn leraar zei altijd: "Schilderen kun je leren, maar fantasie heb je, dat is niet aan te leren."

Na vandaag begrijp ik wat hij bedoelde.

Eten en drinken bij de Frankelandgroep

In onze locaties Frankeland, Harg-Spaland, Jacobs Gasthuis en Vaartland kunt u genieten van een ‘High Five-diner’, een exclusief viergangendiner van hoge kwaliteit.

High Five-diner

Tijdens een High Five-diner serveren wij u, onder begeleiding van livemuziek, een smakelijk viergangendiner met een kopje koffie of thee toe. Overige dranken zijn niet bij de prijs inbegrepen.

Iedereen is van harte welkom! U dient zich wel van tevoren bij de horeca/keuken van de locatie aan te melden. Bewoners van Schiewaegh kunnen zich, indien gewenst, aanmelden voor het High Five-diner in een van de andere locaties.

Hiernaast vindt u de data van de High Five-diners per locatie. De inloop in alle vier locaties (dus ook in locatie Frankeland) is dit jaar vanaf 16.45 uur.

Kosten per persoon voor een High Five-diner in 2026:

- bewoners en broodmaaltijd/warme-maaltijdabbonnementhouders: € 21,-
- huurders en overige prijsgereduceerden: € 29,-
- overige bezoekers: € 39,-

Ook gasten met speciale dieetwensen of een voedselallergie kunnen heerlijk eten bij ons. U kunt vooraf, bij uw reservering, kenbaar maken waarmee wij rekening moeten houden.

Locatie	Data
Frankeland	Zaterdag 11 april
	Zaterdag 2 mei
	Zaterdag 5 september
Harg-Spaland	Vrijdag 24 april
	Vrijdag 26 juni
	Vrijdag 25 september
Jacobs Gasthuis	Zaterdag 14 maart
	Zaterdag 9 mei
	Zaterdag 12 september
	Zaterdag 5 december
Vaartland	Dinsdag 10 maart
	Dinsdag 16 juni
	Dinsdag 22 september
	Woensdag 16, donderdag 17 en maandag 21 (huiskamers) december

Menu lente (maart/april)

- Amuse**
Miniquiche met groene asperges en roomkaas
- Voorgerecht**
Romige wortel-preisoep met een vleugje nootmuskaat.
Lichtpittig, geserveerd met huisgemaakte knoflookcroutons.
- Hoofdgerecht**
Kip sugo di pomodoro. Kippendij in tomatensaus, gecombineerd met groene en gele courgette en pommes noisette.
- Dessert**
Witte chocolademousse met in rozenwater gemarineerde frambozen en slagroom.

Smulmiddagen

In alle locaties van de Frankelandgroep worden ‘Smulmiddagen’ georganiseerd. Deze laten zich het best omschrijven als een ‘heerlijk tussendoortje in de middag’ en vinden elke drie maanden plaats.

De data van de Smulmiddagen worden op alle locaties ruim van tevoren via posters aangekondigd. Het overzicht hiernaast geeft alvast een idee van wat er geserveerd zal worden.

Kosten per persoon voor de ‘Smulmiddag’ in 2026

- bewoners: gratis
- huurders (met of zonder broodmaaltijd / warme maaltijd abonnement) en overige prijsgereduceerden: € 6,50
- overige bezoekers: € 10,-

Hopelijk mogen de locaties u binnenkort verwelkomen!

Maand	Wat valt er te smullen?
Februari	Poffertjes
Juni	Hollandse Nieuwe
Augustus of september	Garnalencocktail
November	Warme Apfelstrudel met saus

Op naar het strand

Door Linda van Hassel-Roosloot, activiteitenbegeleider

Dinsdag 30 september zijn we met vijftien Liduina-hofbewoners lekker een dagje naar Hoek van Holland geweest. Het weer kon echt niet beter – zonnetje erbij, heerlijk! We begonnen rustig met een kopje koffie, en sommigen trakteerden zichzelf op een lekkere appelpunt met slagroom.

Na de koffie maakten we een klein wandelingetje en schoten we deze mooie groepsfoto. En voor we het wisten, was het alweer lunchtijd. De bewoners mochten zelf kiezen: een patatje, frikadelletje, of een broodje haring of kibbeling – er was voor ieder wat wils.

De tijd vloog voorbij en met rozige wangen van de zon keerden we weer terug naar Schiedam. Een geslaagde dag!

Klachtenfunctionaris/ vertrouwenspersoon

De waarnemend klachtenfunctionaris/vertrouwenspersoon voor bewoners en cliënten van de Frankelandgroep is mevrouw Esmée Grosjean-Kloosterman.

Esmée Grosjean-Kloosterman is bereikbaar via de receptie van Frankeland, telefoon 010 - 426 49 25, of per e-mail.

✉ e.kloosterman@frankelandgroep.nl

De rol van de hersenen in makkelijke taal

Door Jacqueline van der Pijl, redacteur

In de vorige editie van Frankelandgroep Nieuws citeerde ik een anekdote uit het boek 'Een zeepaardje in je hoofd' van neurobiologe Marianne Joëls. Op humoristische wijze sprak ze over de rol van de hersenen bij het herkennen van personen. In deze editie vertelt ze over haar tantes ziekte van Alzheimer.

Omdat de schrijfster de kunst verstaat om iets wat ingewikkeld is eenvoudig te vertellen, citeer ik haar letterlijk.

Ik zit tegenover tante Dora, de oudste zuster van mijn moeder. Ze kijkt me aan maar ze herkent me niet. Acht jaar geleden wist ze precies wie ik was, al moest ze soms even naar de naam zoeken. Iets korter geleden wist ze me niet meer te plaatsen maar zei een halfuur later opeens: "U doet me zo aan mijn zuster denken," wat helemaal niet verkeerd is, want ik lijk op mijn moeder.

Maar nu is er geen enkele blij van herkenning meer. Haar ogen zijn uitdrukkeloos, zonder emotie, gericht op niets. Het is leeg. Fysiek is ze nog kranig voor een negentigplusser. Als ze niet altijd aan de huiskamertafel zat te knikkebollen, zou ze met gemak alle gangen van het verpleeghuis door kunnen marcheren.

Waarschijnlijk heeft ze de ziekte van Alzheimer, maar misschien wel een andere vorm van dementie. Dementie kan immers veel oorzaken hebben. Zo kunnen er steeds kleine bloedinkjes optreden, waardoor iedere keer weer een groep hersencellen afsterft, net zo lang totdat je door de reservecapaciteit heen bent.

De twee ijkpunten bij Alzheimer

Volgens Joëls moeten we grotendeels uit het gedrag afleiden wat er in de hersenen gebeurt. "Zekerheid krijg je pas als je na de dood naar iemands hersenen kijkt, onder een microscoop. Dan zie je de schade van die bloedinkjes of juist vetophopingen en verknoopte vezels in hersencellen, de twee ijkpunten bij de ziekte van Alzheimer."

De schade ontstaat vooral in de hippocampus. Dit deel van ons brein heeft de vorm van een zeepaardje en is belangrijk voor het vormen en opslaan van nieuwe informatie. Daarom hebben mensen met dementie zoveel moeite om recente informatie op te slaan, terwijl gebeurtenissen van vroeger relatief lang bewaard blijven.

Dat laatste komt doordat feiten en herinneringen gaandeweg worden doorgesluisd van de hippocampus naar de hersenschors, waar ze veilig worden opgeslagen. Hoe lang iets in de hippocampus verblijft voordat het wordt doorgevoerd in de schors, hangt af van de hoeveelheid vergelijkbare kennis die je al hebt opgedaan.

De oorwurm

De oorwurm ziet er misschien gevaarlijk uit, maar dat is hij absoluut niet. Hij kan ons niet bijten en met zijn tang komt hij niet door je huid heen. Je voelt weliswaar dat hij je knijpt als hij zich aangevallen voelt, maar pijn doet dat niet. Wereldwijd zijn er ongeveer 1.800 soorten oorwurmen, waarvan er vijf in Nederland voorkomen. Gemiddeld is een oorwurm zo'n een tot drie centimeter lang. Hoewel de naam anders doet vermoeden is het geen worm maar een insect.

Wat de meeste mensen niet weten, is dat ze kunnen vliegen. Dat doen ze heel zelden, omdat, je gelooft het niet, hun vleugels 40 keer zijn opgevouwen. Probeer dat maar eens met een laken uit de linnenkast. Ook voor de oorwurm is dat ont- en opvouwen een zware klus; hij gebruikt daar zijn tang voor. Zelf vliegen is dus een heel karwei, en daarom lift hij liever mee met andere dieren, of met de mens. Het is overigens een fabeltje, dat hij bij mensen in het oor kruipt en daar het trommelvlies kapot knipt. Omdat ze erg gevoelig zijn voor uitdrogen, zal het best weleens voorkomen, dat hij in de tent tijdens het kamperen weleens in een oor kruipt, omdat het daar wat vochtiger is. Dat is uiteraard schrikken geblazen, maar het kan geen kwaad. En het gebeurt echt maar heel zelden. Ze kunnen wel veel schade aanrichten aan planten en zachte vruchten in tuinen en kassen.

Het mannetje en het vrouwtje zijn gemakkelijk uit elkaar te houden: het mannetje heeft een ronde knijper en het vrouwtje een rechte. Het vrouwtje legt tussen de 20 en 50 eitjes in de grond, en die eitjes beschermt ze de hele winter door, wat best uitzonderlijk is in de dierenwereld. Ze likt de eitjes en de larven geregeld om schimmel te voorkomen. Dreigt er gevaar, dan kan ze haar tang over haar lichaam heen strekken.

Om de zoveel tijd vervellen oorwurmen; ze zien er dan uit als een albino, maar na enkele uren kleuren ze weer naar hun bekende rood/bruine kleur. Het zijn alleseters. Ze eten rupsen en dode beestjes,

maar ook blaadjes, bloemen en bladluizen. Een echte lekkernij voor hen is fruit, maar aangezien ze daar niet zelf doorheen kunnen bijten moeten ze wachten tot andere dieren daar een opening in maken.

Omdat ze zo gevoelig zijn voor uitdrogen, zitten ze vaak onder het schors van een boom of onder rottend hout, in ieder geval ergens waar het goed vochtig is. Dat is dan ook de reden dat je ze niet vaak ziet. Omdat ze dus de zon mijden zijn ze 's nachts actief. Ze zijn best belangrijk voor de natuur, omdat ze schadelijke beestjes opruimen. Daarnaast zijn oorwurmen weer een delicatessie voor vogels. Zo zorgen ze met elkaar voor een ecologisch evenwicht.

Wellicht dat u voortaan de oorwurm met andere ogen bekijkt.

Haal de herfst in huis!

Door Martijn Peeters, activiteitenbegeleider

Het wordt weer koud, het waait hard en het wordt vroeg donker, dat was voor de activiteit 'Onder de Loep' genoeg reden om de herfst eens goed in te luiden!

Wat is dit?

Ik zie u al denken: "Wat is 'Onder de Loep' nu weer?" Elke donderdagochtend om half elf komt een aantal bewoners van afdelingen 1, 2, 3 van Harg-Spaland en de aanleunwoningen bij elkaar om elke keer weer verrast te worden. Want wat gaan we deze keer doen bij 'Onder de Loep?' Dat is nou juist het leuke hiervan!

De invulling wisselt telkens, wat zowel de activiteitenbegeleiding als de vrijwilligers de vrijheid geeft om creatief te zijn. De ene keer neigen we naar een creatieve activiteit en de andere keer halen we met z'n allen letterlijk de herfst in huis!

Geurzakjes

Bij 'Onder de Loep' wilden we de aankomende donkere dagen op een warme en gezellige manier inluiden. Daarom gingen we samen met de

bewoners aan de slag om persoonlijke geurzakjes te maken. De tafels werden gevuld met heerlijke herfstige ingrediënten: kaneel, steranijs, nootmuskaat, vanille en kruidnagel. Iedereen kon zelf de geuren ontdekken, kiezen en combineren tot een mix die helemaal bij hen paste. Met veel enthousiasme vulden de bewoners hun geurzakje, dat ze vervolgens mee konden nemen naar hun kamer om daar voor een knusse en vertrouwde sfeer te zorgen.

De ruimte was intussen al gevuld met de geur van brandende kaneelkaarsjes, terwijl een appeltaart ter plekke werd gebakken en langzaam zijn warme geur verspreidde. Dat maakte de activiteit extra huiselijk en sfeervol. Vrijwilligers Gonny en Sjaak zorgden voor muziek en gezelligheid.

Zo worden de donkere dagen sfeervolle dagen!

Leren op de werkplek

Door Linda Nijgh, manager Leer- en Ontwikkelcentrum Frankelandgroep

De ouderenzorg staat voor grote maatschappelijke uitdagingen. De zorgvraag groeit door de dubbele vergrijzing, terwijl de arbeidsmarkt steeds krappere wordt. Dat vraagt niet alleen veel van ons als zorgorganisatie, maar raakt ons als gehele samenleving.

We staan voor de opgave om te zorgen dat iedereen die echt ondersteuning of zorg nodig heeft, die ook daadwerkelijk kan krijgen. Dat kan alleen als we het werk anders en slimmer organiseren en meer mensen de kans geven hun talenten in te zetten in de zorg.

Binnen de Frankelandgroep staan we voor deskundig en gekwalificeerd personeel, wat betekent dat we beoordelen op erkende diploma's en certificaten. We bieden zelf alle beroepsopleidingen (niveau 2,3 en 4) aan zodat we voldoende instroom genereren binnen onze zorgorganisatie.

Daarnaast kijken we naar de verdeling van de werkzaamheden en hoe we medewerkers met talenten en ambities breder en flexibel, maar wel verantwoord, kunnen inzetten in de praktijk.

Zo hebben we voor onze gastvrouwen en servicemedewerkers een ADL-light module (ADL staat voor algemene dagelijkse levensverrichtingen) ontwikkeld waarin zij laag complexe vaardigheden geleerd hebben, behorende bij de persoonlijke zorg, benaderingswijzen, hygiëne en mobiliteit. Zeventien leergierige en enthousiaste medewerkers hebben deze module gevolgd en voeren nu extra ondersteunende taken uit. Daar zijn zij en wij heel blij mee.

Veel zorgorganisaties kiezen er op dit moment voor om de gediplomeerde Helpende een extra module aan te bieden zodat ook deze groep uitgedaagd wordt en breder inzetbaar is. Binnen de Frankelandgroep worden ook onze Helpenden (niveau 2) intern opgeleid en begeleid en krijgen na het ontwikkelen van de juiste kennis en vaardigheden, de functie van Helpende Plus (niveau 2+).

De belangrijkste extra vaardigheden die de Helpende Plus geleerd hebben zijn medicatie aanreiken, ogen- en oren druppelen en zalven en zwachtelen. De module omvat drie lesdagen en wordt afgesloten met een theorie- en praktijktoets.

Leren op de werkplek speelt bij ons een belangrijke rol waarbij medewerkers, onder begeleiding, leren van ervaren collega's om de vereiste competenties in de dagelijkse praktijk te ontwikkelen voordat zij zelfstandig de taken kunnen gaan uitvoeren.

Wij hebben het afgelopen jaar aan drieëntwintig medewerkers het certificaat 'Helpende Plus' mogen uitreiken en daar zijn we zeer trots op!

Tafelschikking

Het twinkelde, het sprankelde
en heel eventjes wankelde
ons goed fatsoen,
maar iets zei ons, nee niet doen.

Het begon al bij de eerste toast,
zo innemend was zijn proost.
Er was direct een klik en ik
schrok van mijn eigen rikketik.

We praatten honderduit,
alsof we elkaar al jaren kenden.
Hij was familie van de bruid.
Ik de gek die ooit achter de 'gom aanrende.

Mijn tafelheer had echt alles wat
je je als vrouw kunt wensen.
Het voelde als een warm bad,
hij was charmant en van alle mensen

die ik ken, kwam hij 't dichtst bij mijn gevoel.
Dat bracht me even van mijn stuk,
want thuis heb ik mijn eigen kroel,
mijn allesie, mijn waar geluk.

Maar dit, het voelde zo vertrouwd
en het was spannend tegelijk.
De amuse heb ik niet gekauwd.
Hij zei: Als ik in je ogen kijk ...

dan zie ik de schoonheid van ...
echte liefde. Dit beeld dat hou ik vast.
Als we eerder, wie weet wat dan ...
maar jij bent de ideale tafelgast.

Het voorgerecht was hemels, geloof ik.
Het ging compleet aan mij voorbij.
Zonder bijbedoeling, denk ik,
legde hij zijn hand op mijn dij.

Mijn hart klopte in mijn keel.
Het voelde heerlijk, heel mijn lijf
zei, ja ik wil, steel mijn onschuld, speel,
speel dit spel, maar ik merk ik verstijf.

Ik zei met een snik: Ik, ik ben bezet en jij?
Hij bleek ook niet vrij en heel tevreden.
Sterretjes en vuurwerk, alles kwam voorbij.
Een gerecht met teveel vlees werd aangesneden.

Voetjevrijen, is dat vreemdgaan?
Het zit wel op het randje.
Maar het voelde goed en ging spontaan.
Ik gaf mezelf een standje.

Het moest niet veel gekker worden.
We riepen onszelf tot de orde
en concentreerden ons op onze borden.
Niet dat onze magen knorden

maar we wisten allebei; hier blijft het bij.
We prikten in ons torentje van prei.
Ik legde zijn hand in die van mij.
Het was mooi, dankjewel voor zoveel jij.

Het dessert was een proeverij,
met bavarois, ijs en zo'n chocoladeding.
Hij voerde een hapje en ik likte intens blij
zijn lepel af alsof mijn leven ervan afhing.

De koffie verkeerd sloegen we over.
We bestelden bubbels met blikken vol verlangen.
We proostten op het nu en ik, uitslover,
wist zowaar het bruidsboeket te vangen.

Eén dans hebben we gedraaid. Quick, quick
slow. Eén moment van intens samen.
In de trein op weg naar huis teken ik
ontelbare hartjes op de beslagen ramen.

Het twinkelde, het sprankelde
en heel eventjes wankelde
ons goed fatsoen.
Ik koester onze afscheidszoen.

Kleren maken de man en vrouw

Wie op zondagochtend de kapel van Frankeland binnenloopt, valt het vaak meteen op: de voorganger is niet bepaald casual gekleed maar draagt liturgische kleding. Deze ambtskleding is niet zomaar een traditie, er schuilen verhalen vol symboliek achter. Nieuwsgierig naar die verhalen praat ik met pater Heeren en Gerarda van Mourik, geestelijk verzorger bij de Frankelandgroep.

Historie

De wortels van deze kleding gaan terug tot het Oude Testament. Priesters droegen toen al witte linnen gewaden als teken van reinheid en toewijding aan God. In de eerste eeuwen van het christendom werd gewone kleding gedragen maar gaandeweg ontstond de behoefte om het heilige te onderscheiden van het alledaagse. Rond de vierde eeuw begonnen geestelijken aparte gewaden te dragen, geïnspireerd op de Romeinse kleding zoals de tunica en de toga.

sering (aggiornamento) vanuit het tweede Vaticaans concilie halverwege de 20e eeuw en werd ook in de katholieke kerk de kleding soberder. Toch bleef het doel hetzelfde: de voorganger herkenbaar maken en het bijzondere karakter van de dienst onderstrepen.

De verschillende onderdelen

De albe (komt van 'albus' wat wit betekent in Latijn) is een lang, wit gewaad dat zuiverheid symboliseert. Sinds de 20e eeuw is deze effen wit, zonder kant, en wordt hij gesloten met een overslag. Het is het basisgewaad en is ook het eerste wat pater Heeren over zijn dagelijkse kleding aantrekt. Daaroverheen legt hij de stola: een smalle sjaal die over de schouders wordt gedragen. De kleur van de stola vertelt in welke periode van het kerkelijk jaar we zitten. Daarover later meer.

Later kregen deze gewaden een eigen betekenis en vaste vormen, werden ze steeds rijker versierd en ontstonden de soorten kleding zoals we ze nu kennen, in lijn met symboliek en status. Denk aan het zwart-paars van de bisschoppen, het rood van de kardinalen en de altijd witte kleding van de paus. Na de Reformatie werd in protestantse kerken gekozen voor eenvoud: de zwarte toga werd het herkenbare ambtsgewaad. Op initiatief van paus Johannes XXIII kwam de liturgische moderni-

En dan is er de toga, het zwarte gewaad van de predikant of pastoraal werker in de protestantse kerk. Het straalt waardigheid en neutraliteit uit en helpt de voorganger om in zijn of haar rol te stappen. Hij symboliseert eenvoud en dienstbaarheid. Geestelijk verzorgers en katholieke pastoraal werkers, dus ook Gerarda van Mourik, dragen een albe met daarover een v-vormig insigne in de kleur van het liturgisch jaar. Frankeland heeft er twee, omkeerbaar, dus alle liturgische kleuren zijn vertegenwoordigd, duurzaam en efficiënt!

De symboliek van de kleuren

De kleuren van de ambtskleding vertellen een verhaal, geven sfeer aan de dienst en verbinden met het ritme van het kerkelijk jaar:

- **Wit** staat voor feest, vreugde, licht en zuiverheid. Het wordt gedragen met Kerst en Pasen, maar ook bij doop, huwelijk en uitvaart. Wit herinnert aan het licht van Christus en aan een nieuw begin.
- **Paars** is de kleur van inkeer, bezinning, boetvaardigheid en verwachting. In de adventstijd en de veertigdagentijd (voorbereiding op Kerst en Pasen) helpt paars ons om stil te staan, te reflecteren en ons voor te bereiden op wat komt. De kleur roept waardigheid en een ingetogen sfeer op.

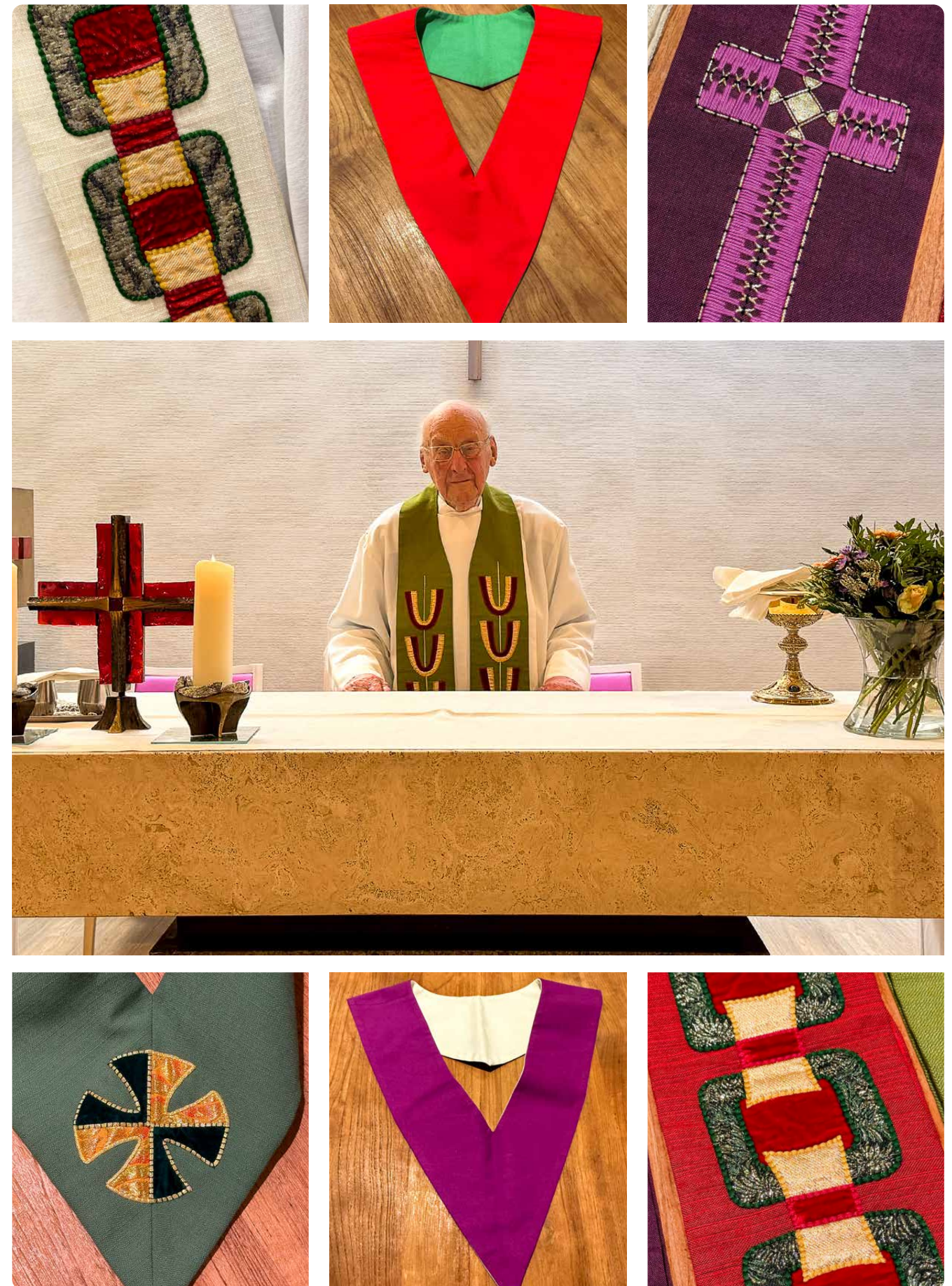
- **Groen** is de kleur van hoop, groei en het gewone leven. Het wordt gedragen in de 'gewone' tijd van het jaar, tussen de grote feesten door. Groen herinnert ons eraan dat het geloof ook in het alledaagse groeit en bloeit.
- **Rood** staat voor vuur en liefde, maar ook voor het bloed van martelaren, het offer. Met Pinksteren, als de Geest wordt gevierd, en op gedenkdagen van apostelen en martelaren, zie je rood in de kerk. Het is een krachtige, warme kleur die herinnert aan passie en toewijding.

Wie maakt toch al dat moois?

Gerarda en ik speuren naar merkjes en ja hoor, ze zien er al oud uit: kunstatelier Vriens en ook Pijnappel, beide uit 's Hertogenbosch en ook Stadelmaier uit Nijmegen. Deze ging failliet in 2010. Nu zijn het textielkunstenaars en de priorij Klaarland in België die zich op het vervaardigen en borduren toelagen. In samenspraak met de gebruiker worden stoffen geselecteerd - soms zijde, linnen of wol - en ook handgeweven, geduldig versierd met borduursels, appliqué of gouden en zilverdraad: eeuwenoude technieken gecombineerd met eigentijds design. Ik zie dat men er zorgvuldig en eerbiedig mee omgaat, de stola's worden mooi

gevouwen en opgeborgen in een eigen kast. Voor veel voorgangers en gelovigen is ambtskleding meer dan een uniform. Het helpt om de overgang te maken van het gewone leven naar het heilige moment van de viering. Zoals een predikant eens zei: "Als ik mijn toga aantrek, voel ik dat ik een bijzondere taak mag vervullen. Het beschermt, het geeft rust, en het herinnert me eraan dat ik niet namens mezelf spreek, maar namens de kerk." De stukken vormen een tastbare verbinding tussen verleden, heden en geloof. De kleuren spreken tot het hart, de gewaden geven rust en herkenning. De kleding maakt het verschil tussen het alledaagse en het heilige moment en vormen een baken voor de gelovigen. Zo zie je maar, de kleding maakt de man of vrouw in het ambt!

Voor wie graag een keer komt: op de tweede en vierde zondag van de maand verzorgt pater Heeren de eucharistieviering in de Kapel van Frankeland. De eerste, de derde (en eventueel de vijfde) zondag van de maand gaat de geestelijk verzorger/pastoraal werker/vrijwilliger voor in een viering van Woord en Communie. Is het lastig om naar de Kapel te komen? Op de psychogeriatrische afdelingen 3 en 5-7 in Frankeland wordt ook een viering/gesprek georganiseerd met het thema van die week.

Belevingsconcert herfst

Door Donna Zwanenburg, activiteitenbegeleider

In samenwerking met muziektherapeut Monique Schenk heb ik op afdeling 3 van Harg-Spaland voor het eerst een belevingsconcert georganiseerd, met als thema: herfst.

Een belevingsconcert is een middag waarbij alle zintuigen aangewakkerd worden. Door bijvoorbeeld een geurzakje met kruidnagel en steranijs rond te laten gaan, geef je de mensen een hele geurbeleving. Ze mogen het even vasthouden en ruiken, de meeste bewoners herkennen de geur maar soms is het best lastig te benoemen wat het echt is. Zo probeer je gelijk herinneringen op te halen met elkaar over anijs in de warme melk of wanneer je kruidnagel voor het laatste gebruikt hebt. Tijdens de rest van de middag heeft er een kaneelwierrookstokje gebrand, dat een hele herfstige geur achterliet. Ook lag de tafel vol met versiersels. Met veel gekleurde herfstblaadjes, paddenstoelenbeeldjes, zelfgemaakte kransen en dennenappels.

Het grootste en belangrijkste deel was toch wel het luisteren. Het was deze keer een combinatie van livegespeelde muziek door Monique met de gitaar. Zij gaf de ruimte om de bewoners ook mee te laten zingen of neuriën. Het waren liedjes als 'autumn leaves' en 'ritme van de regen', afgewisseld met het opdragen van gedichtjes over het veranderen van seizoenen en de sfeer die

de herfst met zich meebrengt. Er werd door de bewoners aangegeven dat ze de gedichten een mooie toevoeging vonden. Ook lag er een extra instrument op tafel, de 'rainmaker' (regenstok). Een regenstok is een lange, holle buis van bamboe of gedroogde cactus die gedeeltelijk is gevuld met kleine kiezelstenen, rijst, gedroogde bonen of ander hard korrelig materiaal. Aan de binnenkant van de buis zitten kleine pinnen of doornen die spiraalvormig zijn gerangschikt. Wanneer de stok wordt gedraaid en rechtop wordt gehouden, vallen de kiezelstenen naar het andere uiteinde van de buis en raken ze de pinnen om een geluid te creëren dat doet denken aan vallende regen. Ik liep langs om bij de bewoners het geluid te maken of om ze het zelf ook even te laten proberen.

De bewoners die vaak wat stiller zijn, hebben deze keer meegezongen en herkenden de oude liedjes van vroeger. Met de tweede groep hebben we zelfs hand in hand zwierend de beleving afgesloten met het liedje de 'kleine dingen', van Saskia en Serge. De bewoners hebben deze middag zeer gewaardeerd.

Verlies en rouw bij diverse culturen

Wanneer je écht intens verdrietig bent, bijvoorbeeld wanneer je iemand die je dierbaar is verliest, is dat het moment waarop je vaak teruggrijpt naar je meest vertrouwde gewoonten. Die gewoonten geven je houvast en bieden steun bij het verwerken van het verdriet.

“In Schiedam heeft bijna de helft van de inwoners een migratieachtergrond,” zo lees ik op de site van de gemeente Schiedam. Wanneer jijzelf of je (groot) ouder(s) uit een ander land komt, dan neem je uiteraard verschillende gebruiken mee die je van huis uit hebt meegekregen; gewoonten vanuit je geloof en/of cultuur. Ik vroeg me dan ook af: hoeveel verschilt de manier waarop wij rouwen nu eigenlijk?

Veel niet-westerse migranten zijn niet opgegroeid met het fenomeen “verpleeghuis”; zij zien het vaak als hun eigen verantwoordelijkheid om de zorg over te nemen wanneer vader of moeder het zelf niet meer kan. De familie wordt gezien als een grote gemeenschap die met elkaar dit soort problemen zelf oplossen. Vaak is hun geloof daarbij tot steun.

Dit geldt uiteraard ook voor rouwen en rituelen rondom rouw. Wanneer bijvoorbeeld een moslim (iemand met het islamitisch geloof) overlijdt, vindt men troost in de gebeden uit de Koran. Er is een

rouwperiode binnen de gemeenschap van drie dagen. Een weduwe mag vier maanden rouwen.

Bij een Surinaamse begrafenis kleedt iedereen zich in het wit, er wordt gezongen en gedanst. Toch heeft niet elke Surinamer dezelfde uitvaart voor ogen. De ene Surinaamse cliënt heeft misschien een islamitische achtergrond, de ander een katholieke achtergrond en de volgende laat zich steunen door de goden uit de winti-religie.

Wat ik daarmee wil zeggen, is dat we vooral mee moeten bewegen met de persoon die rouwt om hem of haar te helpen het op zijn/haar eigen manier te doen. Want waar men ook vandaan komt: onthoud hoe belangrijk het is dat je, op de momenten dat je echt verdrietig bent, jezelf mag zijn. Begrip hebben voor elkaars gebruiken en kijken hoe deze gebruiken zijn in te passen in het verpleeghuis is, volgens mij, een mooie stap.

Lezing over het Jacobs Gasthuis

Door Kristy de Gier, activiteitenbegeleider

De bewoners van het Jacobs Gasthuis kregen onlangs een lezing over Schiedam én over het Sint Jacobs Gasthuis.

De heer D. Gelderblom kwam hier graag over vertellen en het was erg interessant, voor zowel bewoners die hier zijn komen wonen maar oorspronkelijk niet uit Schiedam komen, als ook voor de échte Schiedammers die zich bepaalde straatnamen nog wel konden herinneren en ook andere herinneringen ophaalden.

Op pad dankzij Stichting Ambulance Wens

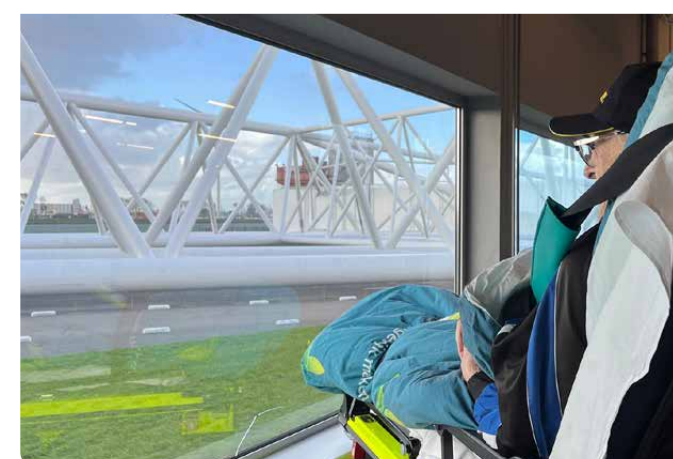
Door Kristy de Gier, activiteitenbegeleider

Over Stichting Ambulance Wens

Stichting Ambulance Wens vervult ongeveer 2.000 wensjes per jaar en inmiddels hebben zij al meer dan 24.000 wensjes mogen vervullen. Bij iedere wens gaat er een chauffeur en een verpleegkundige mee. Daarvoor hebben zij een team van 315 vrijwilligers; bestaande uit 110 chauffeurs, 190 verpleegkundigen, 14 promotievrijwilligers en 1 vrijwilliger voor hand- en spandiensten. De chauffeurs zijn van de politie, brandweer, ambulance en defensie. De groep verpleegkundigen bestaat uit verzorgenden, BIG-geregistreerd algemeen of gespecialiseerde verpleegkundigen en artsen met een professionele erkende opleiding.

Op vrijdag 24 oktober was het de heer Korpel, bewoner van het Jacobs Gasthuis, die mee mocht naar het strand van Hoek van Holland, dankzij verzorgende Renate van 't Hoff, die dit voor de heer Korpel had aangevraagd. Hij werd 's ochtends door medebewoners en medewerkers van het Jacobs Gasthuis uitgezwaaid.

Vervolgens is de heer Korpel heerlijk op het strand geweest. Dit terwijl er die dag een flinke storm werd verwacht. Hij was gelukkig goed ingepakt en kon echt even uitwaaien: op filmpjes is te zien hoe zijn dekbed alle kanten op wapperde. Maar ook de zon ging speciaal voor de heer Korpel schijnen. Een lekker visje kon natuurlijk niet ontbreken tijdens deze stranddag.

En de dag was nog niet voorbij! De heer Korpel heeft ook een bezoek gebracht aan het Keringhuis bij de Maeslantkering en de Nieuwe Waterweg. Hij vond het van tevoren wel wat spannend om mee te gaan, maar had het achteraf zeker niet willen missen!

Hij heeft er ontzettend van genoten en is erg dankbaar voor deze dag, die zo goed voor hem is verzorgd.

Over de Maeslantkering

De Maeslantkering vangt bij hoogwater vanuit zee de eerste klappen op. Dit Deltawerk kan een vloedgolf aan van 5 m boven NAP. Geen enkele waterkering ter wereld heeft grotere beweegbare onderdelen.

De Maeslantkering ligt in de Nieuwe Waterweg bij Hoek van Holland en werd gebouwd tussen 1991 en 1997. Het bouwwerk is volledig automatisch gestuurd en vormt samen met de Hartelkering en de dijkverbreding Rozenburg de Europoortkering.

De Maeslantkering is een voorliggende kering, wat betekent dat hij de eerste klappen opvangt bij hoogwater vanuit zee. Hiermee beschermt de stormvloedkering de twee miljoen inwoners van Zuid-Holland.

Bijzonderheden Maeslantkering

De Maeslantkering:

- kan een vloedgolf van 5 m boven NAP aan
- heeft twee deuren van 210 m breed, 22 m hoog en 15 m diep. Bij sluiting lopen ze vol met water, waardoor ze binnen twee uur naar de bodem zakken
- werkt met bolscharnieren met een doorsnede van 10 m en een gewicht van 680 ton
- sluit jaarlijks tijdens een functioneringsluiting in september, en om de zeven jaar tijdens een verificatiesluiting
- sloot voor het eerst bij 3 m boven NAP bij Rotterdam op 21 december 2023, gelijktijdig met alle andere stormvloedkeringen van Nederland

De verborgen zin van dementie

door Hans Stolp

Door Annelies van Breukelen, redacteur

De titel van dit boek zal u misschien ook verbazen. Heeft dementie zin? Tegelijkertijd maakte deze titel mij juist heel nieuwsgierig. Ook omdat op het omslag staat: 'Denken met je hart'. Dat heeft, volgens mij, zeker zin. Dus voldoende argumenten om eens in dit boek te duiken.

De titel van het boek deed mij denken aan het boek van Rüdiger Dahlke en Thorwald Dethlefsen, 'De zin van ziekzijn', dat in 1984 verscheen en destijds best wat stof deed opwaaien. Dat boek ging over

de alternatieve kijk op alle ziekten. Maar toont dít boek, over 'de verborgen zin van dementie', ook een alternatieve kijk op dementie? Vast staat dat het niet echt stof heeft doen opwaaien. De eerste druk kwam namelijk al uit in 2015. Maar ik had er nog nooit van gehoord en met mij vele mensen die nauw betrokken zijn bij dementiezorg.

Toen ik het las herkende ik veel uitzettingen die ik al eerder las in andere boeken. Dus, niet veel nieuws onder de zon. Wel hoop ik dat Hans Stolp in een volgende druk het niet meer heeft over 'dementerenden', maar over 'mensen met dementie'. Volgens mij zou dat ook zijn visie sterken. Want wanneer je dementie krijgt, (ben en) blijf je meer dan de ziekte alleen.

Het eerste hoofdstuk gaat over de zwaarte die mantelzorgers ervaren in nauw contact met hun vader, moeder of partner met dementie. En ook het vaak niet begrijpen hoe hier mee om te gaan. Hij eindigt dit hoofdstuk met een mooie tip wanneer iemand met dementie zoekend is naar haar moeder die al lang is overleden. Dan kan het helpend zijn om te zeggen: "Je moeder is thuis, maar ze doet je de hartelijke groeten." En vanuit het spirituele denken heb je dan niet eens echt gelogen.

Hoofdstuk twee legt nog eens de vier bekendste vormen van dementie uit, de vier fases die iemand met dementie kan doorlopen en de verschijningsvormen die zich kunnen voordoen, zoals afasie (het niet meer op woorden kunnen komen en daardoor onsamenhangende zinnen maken) of agnosie (het niet meer herkennen van dingen, mensen en zichzelf). Stolp eindigt dit hoofdstuk met een betoog over goede zorgverlening. Zo benadrukt hij dat verzorgenden een vermogen moeten ontwikkelen om te kijken, te voelen en te luisteren voorbij de buitenkant. En dat lijkt mij een goed uitgangspunt. Iemand met dementie die de taal kwijt is, die eigenlijk alleen nog maar kan liggen of zitten, die geholpen moet worden met eten en dergelijke is nog wel helemaal een mens met een levensgeschiedenis met mooie én verdrietige periodes. Deze mens te blijven zien, dat is wat Stolp bedoelt met 'voorbij de buitenkant'.

In hoofdstuk drie stelt hij dat men soms te makkelijk grijpt naar euthanasie als antwoord. Stolp ziet dementie als een levensfase waarin het onverwerkte verwerkt kan worden en waarin andere vermogens dan die van het denken ontwikkeld kunnen worden.

Het zou te ver voeren om in dit artikel alle hoofdstukken uiteen te zetten. Maar als u het leest zult u merken dat Stolp een volger is van het "esoterisch christendom". Hij gaat er vanuit dat alles zin heeft in het leven, dus het krijgen van dementie ook. En volgens hem heeft deze levensfase ook echt nut om uiteindelijk bevrijd van aardse lasten in de hemel te kunnen komen.

Hans Stolp is pastor en met dit boek wil hij ons laten weten dat dementie niet altijd vertaald hoeft te worden naar uitzichtloos lijden, maar gezien kan worden als een fase die voor een mens bevrijdend kan zijn.

Zelf zegt mij het esoterisch christendom niet zo veel. Maar denken met je hart is wel iets wat mij aanspreekt in het contact met mensen met dementie. Dan kan het contact met de mens met dementie verrassend bijzonder zijn.

Agenda

Roze Salon

Vindt u het soms lastig om openlijk over uw seksuele geaardheid of genderidentiteit te praten? Of komt u graag op een ontspannen manier in contact met bijvoorbeeld lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en/of interseksuele ouderen (LHBTI-ouderen)?

Dan bent u van harte welkom bij de Roze Salon! De Roze Salon vindt plaats op iedere laatste dinsdag van de maand van 14.30 tot 16.30 uur in onze locatie Frankeland (Sint Liduinastraat 10, Schiedam).

De eerstvolgende bijeenkomsten zijn op:

- **Dinsdag 27 januari**
Thema: Geluk
- **Dinsdag 24 februari**
Thema: Liefde
- **Dinsdag 31 maart**
Thema: Bingo

Bij binnenkomst kunt u zich melden bij de receptie en wordt u opgevangen door een van onze medewerkers. De toegang tot de Roze Salon is vrij en vooraf aanmelden is niet nodig.

Wees welkom!

Zang, muziek en dans

Door Kristy de Gier,
activiteitenbegeleider

Wat een gezelligheid in het Jacobs Gasthuis – iedere donderdag is het weer feest:

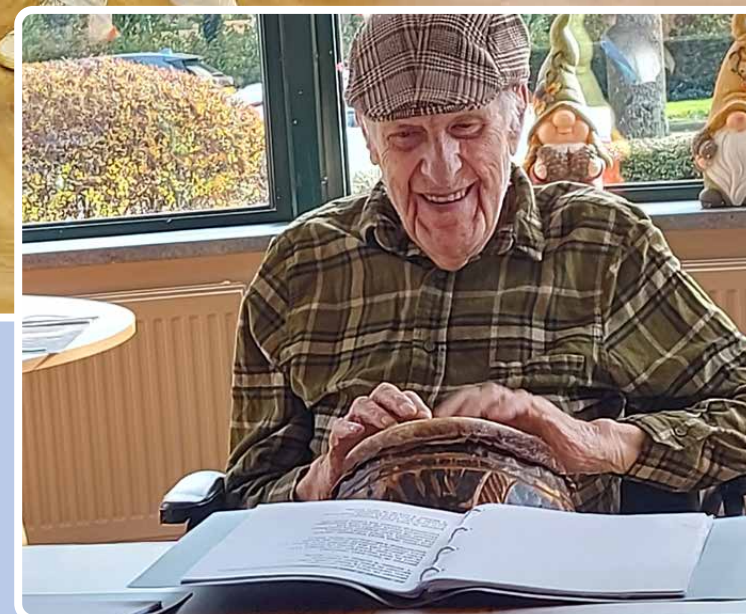
“Op zo’n ochtend leef ik helemaal op, en vergeet ik even alles.” En: “Ik voel mij weer als herboren.”

Dit zijn allemaal opmerkingen die ik van bewoners krijg.

Er wordt gezongen, muziek gemaakt en gedanst! Dit brengt bewoners bij elkaar en zorgt voor ontspanning, spontaniteit en vreugde. Eén van de bewoners is drummer geweest, en straalt wanneer hij weer even op een djembé kan ‘trommelen’!

Bewoners dansen, waarbij duidelijk zichtbaar is dat zij zo lekker gevoel voor ritme hebben en opgaan in de muziek, en weer andere bewoners zingen uit volle borst mee.

Het is werkelijk waar iedere week genieten; het Jacobs Gasthuis is een plek waar ieder zich veilig voelt en zich vrij voelt om hard mee te zingen, te dansen of muziek te maken.

Liefde is...

... grillig en onvoorspelbaar

Theo Verboom, waar ik vandaag op bezoek ben, woont sinds maart van dit jaar in de DrieLanen naast het Jacobs Gasthuis. Een prachtig appartement op de begane grond met voor zijn deur de riante tuin van dit verzorgingshuis en vanuit de woonkamer zicht op alle bewegingen op de Burgemeester Knappertlaan. Genoeg te zien dus. Nou is dát wel beperkt want Theo is zeer slechtziend. Maar dat neemt niet weg dat hij ontzettend geniet van alles wat hij nog hoort en wél ziet.

En het mag dan een handicap zijn, Theo laat zich er zo min mogelijk door tegenhouden. Hij heeft gisteren nog een zuurkoolschotel gemaakt voor een schaakvriend, die bleef eten. Mijn kopje koffie wordt heerlijk gezet met verse bonen, kortom, zeker binnen zijn vertrouwde omgeving beweegt Theo zich zoals ieder ander mens.

Theo is 91 jaar jong. Opgegroeid in Alphen aan de Rijn, jongste van vijf jongens: nu de laatste der Mohikanen. Na de MULO wordt hij bediende in een drogisterij, en daar leert hij alle kneepjes van het vak. Uiteindelijk krijgt hij zijn eigen twee drogisterijen in Rotterdam. Hij heeft dan al, sinds zijn twintigste, een ernstige oogziekte die erfelijk blijkt te zijn. Toch lukt het hem om zijn drogisterijen goed te runnen.

We komen bij het onderwerp 'liefde': samen met een vriend komen ze op een zondagmiddag twee meisjes tegen. Die vriend zegt: "Kies jij maar eerst." Ja, en op basis van wát maak je dan die keuze? Hij kiest Cocky, die uiteindelijk zijn vrouw wordt. Niet zonder problemen want Cocky is katholiek en Theo is hervormd. En 'twee geloven op een kussen...!' Theo wordt voor Cocky katholiek en ze krijgen twee dochters. Na 22 jaar strandt het huwelijk. Vrij kort daarna ontmoet hij Dicky, waarmee hij, naar zijn mening, te vroeg gaat samenwonen. Deze relatie duurt tien jaar.

Hij is geboren in een tijd dat je als jongvolwassene een plaatje in je hoofd hebt van 'verliefd, verloofd, getrouwd'. Maar heel veel factoren van buitenaf

hebben invloed op je leven. Neem bijvoorbeeld de te kleine huizen uit die tijd. Wanneer je elkaar ieder moment van de dag tegenkomt, kan er irritatie ontstaan. Is de ruimte wat groter, dan is er de mogelijkheid je af en toe terug te trekken, wat een relatie ten goede kan komen. Tijdens zijn beide relaties komt Theo diverse keren situaties tegen die hij niet verwacht: verliefd worden op iemand anders terwijl je een verbintenis aangaat voor het leven. Zelf vrijwillig gekozen.

Theo verkoopt op zijn 50ste beide drogisterijen en studeert via volwassenonderwijs filosofie en geschiedenis. Met deze beide studies op zak zit hij jarenlang in het bestuur van de NVBS (Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden).

... samen met een vriend
komen ze op zondagmiddag
twee meisjes tegen.
Die vriend zegt:
"Kies jij maar eerst."

Ook heeft hij (ook nu nog) regelmatig lezingen en gesprekken met studenten van diverse hogescholen.

Een uitspraak waar Theo helemaal achterstaat: "In de westerse wereld is het huwelijk een ketel heet water, die langzaam afkoelt, en in de oosterse wereld is het huwelijk een ketel koud water, die langzaam opwarmt"

Theo geeft eigenlijk aan dat over zoveel belangrijke zaken over het huwelijk helemaal niet of nauwelijks gesproken wordt. Vraag blijft natuurlijk: "Wanneer je wél beter voorbereid was geweest, zouden bepaalde keuzes dan anders uitpakken hebben?"

Het blijft achteraf praten en gedane zaken nemen geen keer: Theo kan in ieder geval met zijn hand op zijn hart zeggen dat

hij een fijn leven heeft gehad. Ondanks dat hij niet altijd blij is achteraf met genomen beslissingen. Maar we zijn allemaal mens, en we maken allemaal fouten. Theo 'kijkt' ondanks zijn zware oogproblemen op een goed leven terug, ook op alle liefdes die hij meegemaakt heeft. Maar van één ding is hij honderd procent overtuigd: liefde is grillig en onvoorspelbaar!

Het Schiedamse broodoproer van 1854

In het jaar 1854 heerste er nogal wat onrust onder de Schiedammers. Met name in de armere wijken was de onvrede groot. Diverse mislukte oogsten hadden geleid tot hoge voedselprijzen en schaarste van de eerste levensbehoeften. In de nazomer van 1854 was dit reden genoeg voor een echte opstand in het anders zo rustige, gezapige Schiedam.

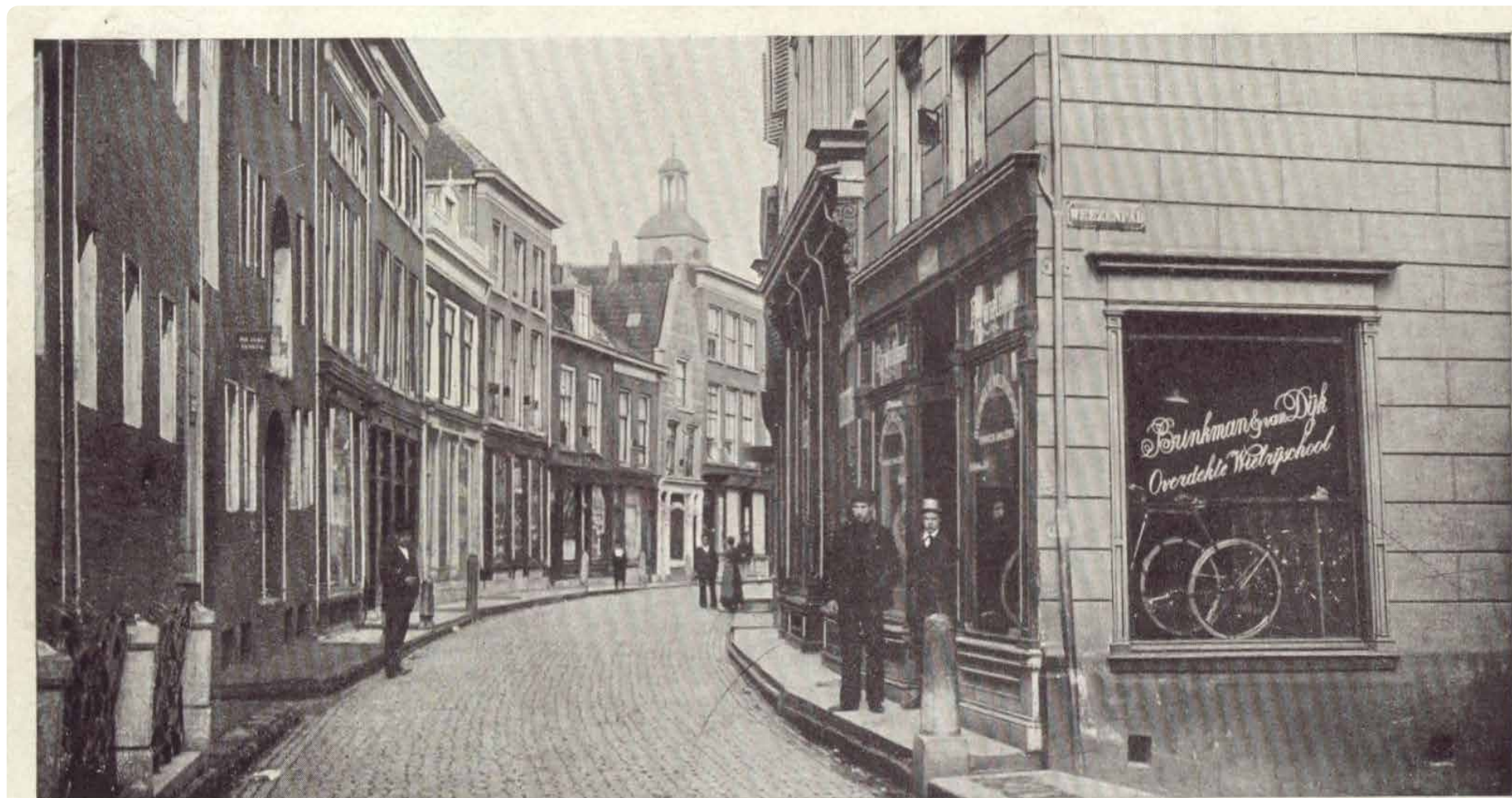
Schiedam, begin september 1854. Het vijfde regeringsjaar van koning Willem III. Schiedam stond aan de vooravond van zijn tweede bloei-periode. Dit dankzij de weer opbloeiende jeneverindustrie. De welvaart ging echter aan een groot deel van de Schiedamse bevolking voorbij.

In de nazomer van 1854 sloeg de vonk in het kruitvat: op de

Hoogstraat, in de zuivelwinkel van melkboer Van Dijk. Wat er precies is gebeurd weten we niet, maar de melkboer en een winkelmeisje van amper veertien jaar jong waren achter de winkel in het kaashok bezig met het keren van de kazen. Heeft de melkboer het onschuldige wicht iets in het oor gefluisterd? Haar betast? We weten het niet, maar wat we wel weten is dat mevrouw Van Dijk haar man betrapte. Zij schold hem, ten overstaan van een winkel vol met klanten, op zijn Schiedams de huid vol. Al snel ontstond er een opstootje op de Hoogstraat. Volk dromde samen voor de winkel en de onvrede over de hoge voedselprijzen vond een uitlaatklep. Alles kwam neer op het hoofd van de melkboer. Ruiten werden besmeurd, er werd gejouwd en gejoeld, spotliedjes werden gezongen. De melkboer wist de politie te waarschuwen. Maar het volk luisterde niet naar de sommerende stem van het gezag. Het keerde zich juist tegen de krijgshaftig besnorde dienaren der wet en danste joelend om hen heen. Dit ging de agenten te ver. Enkele rake klappen met de sabel gaven wat ruimte en nog nazingend en hossend keerden de oproerkraaiers huiswaarts. Maar, het ging de volgende avond weer verder. Er werden geruchten verspreid. De broodprijzen zouden omhooggaan! Nu waren

de bakkers de klos. Wederom werden ruiten ingegooid, er werd geplunderd. Slechts één winkel werd gespaard, daar lag de bakkersvrouw in het kraambed.

Het was duidelijk dat deze situatie alleen maar verder uit de hand zou lopen. Op 8 september, in alle vroegte, kwam de gemeenteraad bijeen. Erkend werd dat de Schiedamse politie de situatie niet meer in de hand had en er moesten zwaardere middelen aan te pas komen. Hiertoe had de burgemeester, de heer Knap-pert, twee machtsmiddelen. Ten eerste de Schiedamse Schutterij. Over deze mannetjesputters kunnen we kort zijn, voor het onderdrukken van een opstand waren ze volstrekt nutteloos. Dan naar plan B, het leger. Schiedam was geen garnizoensstad, dus burgemeester Knappert moest zijn versterking uit Delft laten komen. Nog diezelfde middag kwamen er 60 infanteristen aan uit Delft. Zij stelden zich met gevelde geweren (met de loop naar voren gericht), voorzien van de bajonet, op voor het stadhuis. Al snel stond het daar vol met zingend, jouwend en stenen gooiend publiek. De aanblik van de soldaten werkte eerder provocerend dan intimiderend. In de avond kwam er versterking, een regiment bereden lichte artillerie.

10 e serie.

Gezicht aan de Hoogstraat — Schiedam.

Uitg. J. v. Diggelen.

Tijd om in te kwartieren werd niet gegeven, onmiddellijk gingen de soldaten tot actie over. Charges werden uitgevoerd, in gesloten formatie trokken de infanteristen achter de briesende paarden door de Hoogstraat en over de Markt, het volk uiteendrijvend met de blanke sabel en geweren voorzien van bajonetten. De soldaten splitsten zich op in patrouilles en er vielen rake klappen aan weerszijden. Enkele soldaten raakten gewond. Er werd nu niet meer gesard en gezongen, het was menens!

En toen gebeurde het, een relschopper stak een paard in de borst. Bloedend viel het arme dier neer en overleed. Hardhandig werden de oproerkraaiers nu de stegen ingedreven en tot diep in de nacht bleven de soldaten jagen op iedereen die zich op straat begaf.

De volgende morgen likte de stad haar wonden. De straten lagen bezaaid met troep en stenen, de onverlaat die het paard had gestoken zat in de cel en overal broeide het verzet. Burgemeester Knappert beseftte dat het de volgende avond wederom flink uit de hand kon lopen en vroeg bij de Commissaris der Koning om versterking. Later die dag kwamen er nog eens 60 man infanterie en 55 man bereden artillerie naar Schiedam.

Dankzij een troepenmacht van bijna 200 man, die voortdurend duidelijk zichtbaar door de stad patrouilleerde en door nieuwe noodverordeningen, bleef het de dagen erna redelijk rustig in Schiedam. Wel stoomde een kanonneerboot de Buitenhaven op om de breedte van de sluisen te controleren. Dit leidde tot gefronste wenkbrauwen en zorgelijke gezichten. Het zou toch niet..?

Hoewel de situatie langzaam tot bedaren kwam, leidde het hele verhaal tot een onverwachte ontwikkeling. Koning Willem III vernam van de onrusten en was daar niet over te spreken. Met name de dood van het artilleriepaard leidde tot grote woede bij de vorst. Hij was immers opperbevelhebber van de Nederlandse krijgsmacht en zag zich geroepen tot persoonlijk ingrijpen. De koning eiste schadevergoeding van de

Schiedammers, zo niet, dan zouden zware sancties volgen. Om duidelijk te maken dat hij het meende liet hij een kanonneerboot de Buitenhaven op varen. Vandaar dus dat oorlogsschip! En dat was geen loos dreigement, de orders daartoe waren heel specifiek, tot en met het soort granaten aan toe werden duidelijk omschreven in een schriftelijke order, ondertekend door de koning. De koning stuurde zijn persoonlijke adjudant, majoor H.F. De Kock naar Schiedam, om het bevel van de troepen aldaar over te nemen.

Mocht dat allemaal zo maar? Nee, dat mocht niet. In de eerste plaats was de koning alleen ceremonieel opperbevelhebber van de krijgsmacht. Hij mocht mooie uniformen dragen, onderscheidingen opspelden en parades afnemen, maar daar bleef het bij.

Willem III dacht daar dus duidelijk anders over. Maar er speelde nog veel meer. Al in de regeerperiode van koning Willem II werd er gewerkt aan een nieuwe, moderne grondwet. Hierin zou onder meer de macht van de koning sterk worden ingeperkt. In feite mocht hij helemaal niets meer en was het koningschap slechts symbolisch. Onder deze grondwet leefde Willem III altijd op gespannen voet met de minister-president en zijn ministers. Als koning was hij weliswaar onschendbaar, dus hij zou kunnen doen en laten wat hij wou, maar de ministers waren verantwoordelijk. Dat betekende dat hij dus bij alles de toestemming van de regering nodig had, kortom, hij liep

aan een leibandje. Daar was Willem III de persoon niet naar. Hij was een autoritaire man, soms lomp en onbezonnen. Zijn bijnaam was “Koning Gorilla”, dat zegt al genoeg. En met het dreigen Schiedam te bombarderen was hij toch wel meer dan “een beetje dommig”

De ministerraad stuurde de koning een beleefde brief met daarin duidelijk de boodschap: “Sire, dit gaan we niet goedvinden.” En de koning trok zijn bevelen in en riep zijn adjudant terug.

In Schiedam werd het langzaam rustiger. Nog enkele dagen patrouilleerden de soldaten door de stad, maar er kwamen geen nieuwe incidenten.

Hoe is het afgelopen met de man die het paard had doodgestoken? Het ging om Reinier C. Meijer, 32 jaar, brandersknecht. Zijn zaak kwam voor de rechter. De verdachte moet een goede advocaat hebben gehad. Geen der getuigen kon met zekerheid verklaren dat Meijer een mes had getrokken en daarmee had gestoken. De rechter kon niets anders doen dan de man vrijspreken.

Bron:

- Historische Vereniging Schiedam, tijdschrift Scyedam, 31ste jaargang, nr. 1, maart 2005.

Optreden smartlappenkoor 'Mag Geen Naam Hebben'

Tekst en beeld door Coen Meeder, redactiefotograaf

Wie kent haar niet? Mary Servaes, de 'Zangeres Zonder Naam'.

Of B.Z.N., de Volendamse Band Zonder Naam? Met hun bekendste nummer 'Mon amour'.

Maar kent u ook het Rotterdamse smartlappenkoor 'Mag Geen Naam Hebben'?

Nee, dan heeft u veel gemist, want zij gaven eind oktober een spetterend optreden in de Serre van locatie Schiewaegh.

Dit koor, opgericht in 1999, telt ongeveer 40 leden. Het repertoire bestaat vooral uit Rotterdamse liedjes, smartlappen, meezingers en popliedjes. Alles wordt meerstemmig gezongen en zoveel mogelijk uit het hoofd.

Wist u trouwens dat de smartlap van oorsprong een doek was dat werd uitgerold door de rondtrekkende troubadours? Daarop stond de tekst, zodat mensen konden meezingen.

Het koor heeft de bewoners een leuke middag bezorgd, met natuurlijk een aantal meezingers als 'Ketelbinkie', 'Viva España' en 'Heb je even voor mij'.

Zoete, roze feestmiddag

Door Annelies de Sterke, servicemedewerker

We hebben een gezellige middag georganiseerd voor de bewoners van afdeling 5-7 in Frankeland. Dit feest stond in het teken van 'lekker zoet en vrolijk'.

We hadden de lifthal van afdeling 6 versierd met roze ballonnen en roze aankleding, zoals roze lopers op de tafels. Ook hadden we drie heerlijke chocoladefonteynen met allerlei zoete, maar ook wat gezonde dingen die de bewoners lekker konden onderdompelen in chocolade. Er was ook een poffertjesplaat en een popcorn-machine, en natuurlijk ... roze suikerspinnen.

De dames en heren hebben heerlijk genoten van al die zoetheid. En als afsluiter hadden we voor elke bewoner een zakje met lekker ouderwetse snoepjes!

Een vleugje jazz en heel veel gezelligheid in Harg-Spaland

Door Gino de Lange, coördinator Welzijn

Op woensdagmiddag 15 oktober werd Harg-Spaland verrast met een bijzonder en positief afwijkend optreden in Bras22. Voor bewoners én bezoekers stond er iets speciaals op het programma: een muzikaal samenzijn met de ervaren saxofonist en zangeres Mrs. C. (Christine Windmeijer).

Mrs. C. staat bekend om haar warme tenorsaxofoongeluid en haar unieke, diep donkere stem. Ze bracht een zorgvuldig samengesteld repertoire mee, bestaande uit swingende jazzstandards, ontroerende ballads, zwoele Latijns-Amerikaanse klassiekers, Franse chansons, Italiaanse evergreens en soulhits uit de jaren vijftig tot zeventig.

Deze rijke mix van stijlen, gecombineerd met haar uitzonderlijke muzikaliteit, maakte het optreden tot een ware belevenis.

Hoewel de insteek van het optreden anders was dan men gewend is, werd het initiatief met open armen ontvangen. Vanaf de eerste tonen waren de reacties enthousiast. Bewoners en bezoekers wiegden mee op het ritme en neurieden zachtjes mee en al snel veranderde de brasserie in een warme ontmoetingsplaats vol herkenning en plezier. De unieke

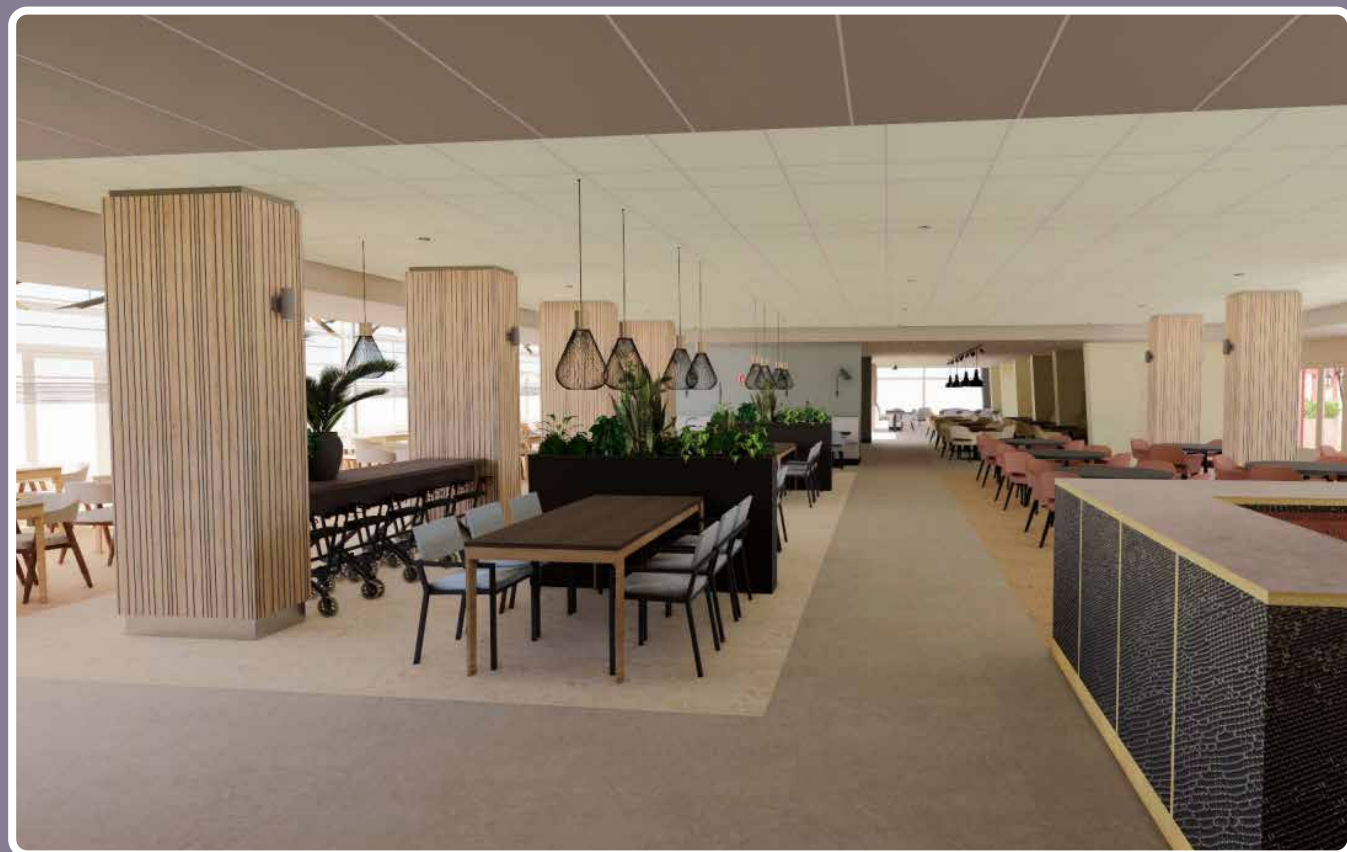
combinatie van zang en tenorsaxofoon bleek opnieuw een schot in de roos: het publiek genoot zichtbaar, en er werd op sommige momenten zelfs luidkeels meegezongen.

De middag benadrukte nog maar eens hoe waardevol livemuziek kan zijn.

Het optreden van Mrs. C. bood niet alleen entertainment, maar ook verbinding, ontroering en vrolijkheid. Precies die elementen die zo'n middag bijzonder maken.

We kijken dan ook met veel dankbaarheid terug op dit positieve optreden, dat onze bewoners en bezoekers nog lang zal bij blijven.

Renovatie van de Havenzaal: klap met de kwast

Door Jacqueline van der Pijl, redacteur

De Havenzaal (brasserie) van Frankeland wordt flink onder handen genomen. Onder het mom 'vasthouden wat goed is en aanpassen aan de eisen van nu', zijn prachtige ontwerpen gemaakt. Ook de uitgiftebalie, bar, toiletgroepen, koffiehoeke én de Wintertuin zijn in het renovatieplan meegenomen.

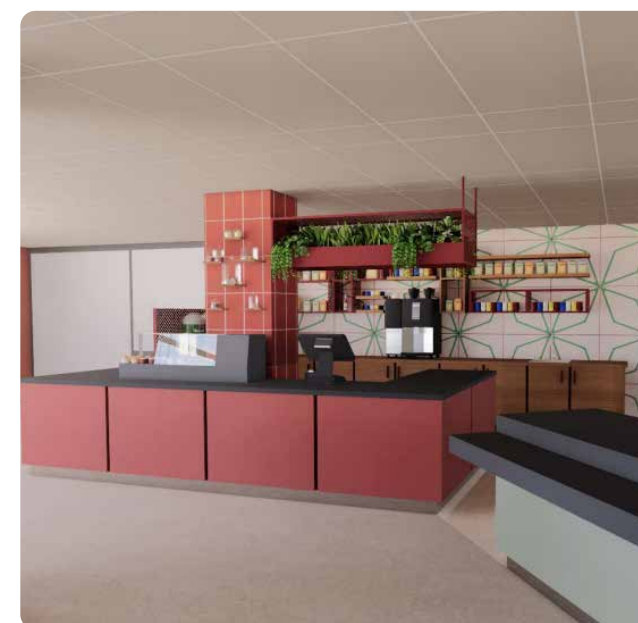
Wrappen met hoogwaardige folie

"We hoeven niet alles weg te gooien. Als we kunnen kiezen voor alleen een ander kleurtje, doen we het ook," vertelt Axelrody van Eden, manager bouwprojecten enthousiast. Samen met zijn collega Ger Gijbels, manager technische dienst, is hij verantwoordelijk voor de planning, toezicht en beheer van alle bouwprojecten en het dagelijks onderhoud binnen de Frankelandgroep.

"De voorkant van de uitgiftebalie en kassa-unit laten we wrappen met hoogwaardige interieurfolie in lichte pasteltinten," legt Axelrody uit. "Hetzelfde geldt voor de achterwand van dit horecagedeelte. Met deze methode geven we bestaande objecten een nieuwe uitstraling zonder ze te vervangen. Dit kleurentema voeren we ook door in de rest van de inrichting voor een eenduidige sfeer."

Af van het huidige kleurenpalet

De overgang van de huidige huisstijlkleuren naar zachte, lichte tinten is niet zonder reden. Axelrody: "Harde visuele overgangen in looproutes, zoals bijvoorbeeld zwart-witte tegels, kunnen bij mensen met de ziekte van Parkinson een plotselinge stilstand (freezing) veroorzaken. We houden dus rekening met heel veel doelgroepen."

Axelrody laat mij een aantal ontwerpen zien, waarop je een duidelijke scheiding tussen zitruimten en looproutes kunt zien. Axelrody: "De lange zichtlijnen wijzen je als het ware de weg. Dat effect wordt bereikt door het inzetten van contrasten in kleuren. Zo hebben de looppaden een andere kleur (zachtgrijs) dan de vloer van de zithoeken (beige, groen, en geel)."

Binnenklimaat

Ook aan een gezond binnenklimaat is gedacht. Axelrody: "Er komen in totaal acht airco units die de ruimte zowel kunnen verkoelen als verwarmen. Zo'n nieuw systeem is wel even wennen: het heeft tijd nodig om op te warmen, maar houdt de ruimte daarna wel langer warm. Het is dus zaak om de verwarming continu op een lage stand te draaien in plaats van steeds aan- en uit te zetten."

de looppaden krijgen een andere kleur dan de vloer van de zithoeken

Rollatorparkeerplaatsen

Axelrody: "In Frankeland bewegen veel mensen zich voort met een rollator, rolstoel of scootmobiel en die hebben allemaal een plek nodig. Daarom gaan we op enkele strategische plekken (zithoeken) de 'loze' ruimte tussen kolommen benutten als parkeerplaats. Dit is eenvoudig te realiseren door twee planken horizontaal te bevestigen aan twee kolommen."

"Deze oplossing is bedoeld voor bezoekers van de Havenzaal. De Wintertuin gaan we tijdens het eetmoment in de avond gebruiken als scootmobiel parkeerplaats buiten de reguliere werktijden om. De huidige tegelvloer van de Wintertuin is 'killing' voor alles wat rolt, daarom gaan we hem vervangen door een linoleumvloer. Daarbij is voorzichtigheid geboden en dat zit zo."

“Om de onderliggende vloerverwarming niet te beschadigen, nemen we eerst de proef op de som,” vertelt Axelrody verder. “Dat wil zeggen dat we beginnen met het voorzichtig ‘uitlepelen’ van een aantal tegels voor de ingang van de schoonheidssalon. Gaan deze ‘testtegels’ er gemakkelijk uit, dan kunnen we ervoor kiezen om de gehele vloer op deze manier te verwijderen.”

*Bewoners hebben
een maand lang
meegedaan aan
een proefsessie ‘zitten’.*

Levend mos

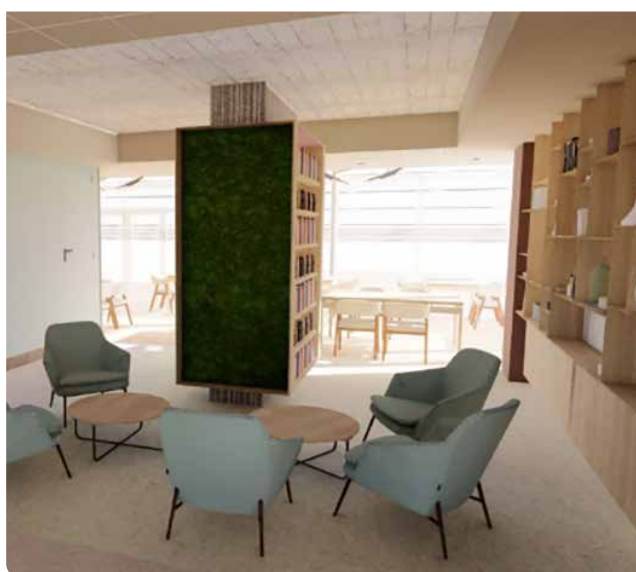
Ook aan het personeel is gedacht. Een bijzonder ‘bouwwerk’ is de boekenkast rondom een kolom met een paneel van levend mos. Samen met het spanplafond met geïntegreerde sfeerverlichting zorgt deze constructie direct voor een ontspannen groene sfeerbeleving. De ronde tafeltjes met zitjes in lichte pasteltinten maken deze ruimte helemaal af.

Proefzitten

Bewoners hebben een maand lang meegedaan aan een proefsessie ‘zitten’. Bij ieder bezoek aan de brasserie werd hen gevraagd plaats te nemen op een proefmodel.

Benieuwd welke stoel als beste uit de bus is gekomen? Zodra de renovatie van de brasserie is voltooid, kan iedereen dat zelf zien en ervaren. Voor nu doen we het nog even met onze spreekwoordelijke oude schoenen.

Fase één van de renovatie is inmiddels afgerond. Fase twee gaat in de derde week van januari van start.

Kinderkoks

Door Everien Noordam-Wildeboer,
activiteitenbegeleider

In Schiewaegh hebben we de maand november het thema ‘eten en drinken’ gegeven, oftewel: smulmaand!

Wij besteedden aandacht aan verschillende facetten van eten en drinken. En omdat wij met de basisschool bij ons aan de overkant, Ababil, een leuke samenwerking hebben, kwam er tijdens deze smulmaand een groep leerlingen uit groep 6 bij ons koken voor de bewoners.

In overleg met hun leerkracht werd er een menu samengesteld. Om 11.00 uur kwamen de kinderen en zij kregen allemaal een eigen taak; tafels dekken, bewoners naar hun plaats begeleiden, eten voorbereiden, eten koken en natuurlijk ook het eten serveren.

Onze bewoners genoten enorm van de aanwezigheid van de kinderen en zij hebben ook nog eens erg lekker gegeten. Kortom, het was een gezellige boel!

Frankeland

Marcel

Zondag 11 januari, 14.30 uur in de Havenzaal

Zorgt altijd voor een feestje met meezingers en gezelligheid.

Accordeonvereniging Harry van Wezel

Zaterdag 24 januari, 14.30 uur in de Havenzaal

Onder leiding van Jolanda Keldermans.

zangeres Linda

Zondag 22 februari, 14.30 uur in de Havenzaal

Bridge Town Jazzband

Zondag 22 maart, 14.30 uur in de Havenzaal

Deze band heeft een zeer gevarieerd repertoire bestaande uit pure dixieland, maar ook swing, jive en latin nummers.

Harg-Spaland

Groots Meezingconcert, met DJ Sjaak

Woensdag 24 december, 14.00 uur in de Flamingo

Meezingconcert.

Feestelijke aftrap 2026, door team welzijn

Woensdag 7 januari, 14.00 uur in de Flamingo

Vaartland

de Vlaerdingse maatjes

Zaterdag 10 januari, 14.30 uur in de Grote Vaart

Seasong- en shantykoor.

zanger Roy Alexander

Zaterdag 14 februari, 14.30 uur in de Grote Vaart

Zingt hits van diverse Nederlandse artiesten, waaronder Frans Bauer, evenals een eigen repertoire.

Raduznajah

Zaterdag 14 maart, 14.30 uur in de Grote Vaart

Slavische muziek en zang.

Karel Vermeer

Sonja Vermeer

Frankeland

Wie Familie-expositie, door Karel Vermeer, Sonja Vermeer en Joke v.d. Struis-Vermeer

Wanneer 6 januari – 31 maart 2026

Wat schilderijen met acrylverf over de scheepvaart (Karel), acrylverf divers (Sonja) en diamond painting (Joke)

Joke v.d. Struis-Vermeer

Vaartland

Wie Sonja de Bruin-Penning en Marianne Dijkstra

Wanneer begin januari 2026 tot half maart 2026

Wat olieverf, aquarel, pastelkleurpotloodschilderijen, gebaseerd op landschappen, portret, dieren en stillevens

Marianne Dijkstra

Halloween mysterie spel

Door Donna Zwanenburg, activiteitenbegeleider

Met Halloween in het vooruitzicht was het weer tijd om te brainstormen over een passende activiteit. Zelf kijk ik graag naar politie- en crime- (misdaad) documentaires. Het leek me dus leuk om me daarin te verdiepen en te onderzoeken hoe we dit idee voor onze bewoners passend konden maken.

Het eerste wat me te binnen schoot, was het Cluedospel van vroeger, waarbij je erachter moest komen wie de dader was, met grappige karakters. Nu was een moord misschien wel een beetje te ver gezocht, dus begon ik mijn verhaal rondom de verdwijning van een sleutel en gestolen geld.

Ik heb drie karakters verzonnen en daar omheen een heel interactief verhaal bedacht waarin een geheime kelder in Harg-Spaland centraal stond.

De karakters:

- **Hendrik van der Meulen.** Directeur van het zorgcentrum sinds 2011. Bekend als charismatisch, maar met een reputatie van financiële stress en druk van externe investeerders.
- **Sanne van der Meulen.** Hoofdzuster en staat bekend als principieel en loyaal tegenover bewoners. Na de scheiding afstand genomen van Hendrik, maar bleef in dienst van het centrum. Ze houdt alle verdachte zaken nauwlettend in de gaten.

- **Benny 'de handige' Jansen.** Langdurig in dienst, bekend als betrouwbaar, maar kampt al een tijdje met gokproblemen en financiële schulden.

Nadat het verhaal steeds meer vorm kreeg, kwam het leukste gedeelte. Een politierapport en bewijsmateriaal maken en verzamelen. Zo was er een krantenartikel, een oude liefdesbrief, een klein memoblaadje en een verscheurde code met aanwijzingen.

Door aan het eind van elke dag hieraan te werken, werd ik steeds enthousiaster en creatiever in het verzinnen van nieuwe aanwijzingen. Naast het hele schriftelijke politierapport, hadden we ook twee collega's bereid gevonden om op video

een 'getuigenverklaring' te laten afleggen. Over iets verdachts wat ze hadden gezien of gehoord rondom de kelder.

Op vrijdag 31 oktober hadden we de gangen versierd met spinnenwebben, was de Flamingo-zaal donker en was er een kluisluik gemaakt en afgezet met politietape.

Ik was deze dag Nora de Wilde, inspecteur van politie Schiedam, die hulp vroeg aan de bewoners om mee te kijken naar het al het bewijs. Met politiebadge en handboeien stond ik voor de deur de bewoners op te wachten. Zij moesten namelijk voordat ze officieel naar binnen mochten een geheimhoudingsverklaring tekenen. Niemand anders mocht te weten komen wat hierbinnen besproken zou worden.

Zo werd de spannende toon voor deze mysteriemiddag gelijk goed gezet.

Na de intro van inspecteur Nora kwamen de bewijsmappen met top secret stickers op tafel. Per groepje was er een begeleider en lag er een schrijfblok en highlighter (stift) op tafel. Er was veel informatie om door te spitten en zo konden de groepjes relevante aanwijzingen opschrijven of onderstrepen. Op de achtergrond was filmische griezelmuziek te horen en het schemerlicht bleef aan.

Voor de pauze werden bij alle groepjes nog verschillende verdachten benoemd. Elk met eigen beredenering en standpunten. Er werd geconcentreerd gelezen, bewijs onderzocht en fanatiek gediscussieerd. Een bewoner was al snel helemaal overtuigd van de dader en was zelfverzekerd genoeg om dit gelijk met Nora te delen. Met een big smile gaf zij aan het mysterie al ontrafeld te hebben. Maar even later werd zij toch op het verkeerde been gezet met een nieuw bewijsstuk.

Tijdens de pauze werden er koffie en glazuurdonuts uitgedeeld. Dit omdat er in Amerika een grappig stereotype verhaal rondgaat over politieagenten die vaak donuts eten. Het verhaal gaat namelijk dat door agenten gratis donuts te geven het hen stimuleert om daadwerkelijk te helpen.

Na de pauze was het tijd om de laatste bewijsstukken grondig door te nemen.

Hierna moest er per groepje een hoofdverdachte naar voren gebracht worden, met onderbouwing.

De meeste groepjes hadden uiteindelijk toch dezelfde hoofdverdachte, waardoor er een opsporingsbevel op het scherm kwam met een foto van: Benny 'de handige' Jansen. Die door zijn gokschulden en geldproblemen, toch verleid werd om wat geld uit de geheime kluis te stelen. Helaas voor hem liet hij voor onze speurneuzen teveel bewijs achter!

Het circus is weer in de stad!

Tekst en beeld door Annelies van Breukelen, redacteur

De afgelopen jaren deed het 'Circus in de zorg' Frankeland aan en ook dit jaar verblijdden ze ons met een bezoek. Dit keer streken ze al op maandag neer met hun mooie circustent en met de caravans met de circusartiesten.

Zo'n circustent op het parkeerterrein van Frankeland geeft een verwachtingsvol gevoel. Maar we moesten nog even wachten voordat de tent opening voor publiek. Want maandag en dinsdag was het oefendag voor de artiesten.

Op woensdag 1 oktober was het dan zover. De circusdirecteur stond in zijn mooie outfit voor de ingang van het circus om te aanschouwen hoe Frankeland zich klaarmaakte voor de eerste voorstelling. De eerste van maar liefst drie voorstellingen die werden verzorgd.

De medewerkers van Frankeland zorgden voor popcorn en een flesje drinken voor het publiek. En deelden de kaartjes uit voor de entree. Verspreid over de dag kwam er heel veel publiek. Niet alleen de bewoners van Frankeland, maar er reden ook busjes af en aan met bewoners uit Schiewaegh, Harg-Spaland, Vaartland en Jacobs Gasthuis. En er was nóg meer publiek, want ook mantelzorgers, kinderen en kleinkinderen mochten van het circus komen genieten.

Tijdens een kort interview legde de circusdirecteur mij uit dat dit circus echt een familiecircus is. Zijn vrouw, dochter, schoonzoon en zelfs ook zijn kleinzoon van zes jaar oud werken mee in het circus en verzorgen enkele acts. Daarnaast reizen met het circus ook enkele gastartiesten mee die een contract krijgen voor twee jaar en gedurende deze jaren hun speciale acts tentoon mogen stellen.

Het circus reist van zorginstelling naar zorginstelling. De voorstelling is echt op de doelgroep afgestemd. Het duurt een klein uur en dat is precies lang genoeg voor iedereen.

En in dat uur komen alle acts langs die je van een circus mag verwachten: de magie met de toverbal, de diablo en de hoelahoep. Het balanswerk op een steeds hoger wordende maar ook wankel wordende stapel. Iedereen houdt zijn adem in en een groot applaus als de act perfect is gelukt. Een dierenact, nee hoor niet echt, maar wel een grappige act met speelgoed dieren. En natuurlijk het grootste feest: de clowns. En welk hart smelt niet van een clowntje van net zes jaar oud?!

Kortom; het was een dag om niet te vergeten. En dan hadden we ook nog het geluk dat het heerlijk weer was zodat de vrijwilligers buiten, rondom te tent, alles goed wisten te verzorgen!

Blijf staan!

Door Martijn Peeters, activiteitenbegeleider

Elke dinsdagmiddag staat de Flamingo in Harg-Spaland in het teken van seniorenfitness. Bewegen is belangrijk om vitaal te blijven, maar deze keer deden we het nét even anders.

Samen met fysiotherapeuten Anne van Kuik en Karin Bosma organiseerden we een speciale workshop valpreventie: 'Blijf staan!'

In plaats van alleen te praten over vallen, draaide het om de positieve boodschap: hoe blijf je stevig op de been? Anne en Karin gaven een duidelijke presentatie over de oorzaken van vallen en praktische tips om dit te voorkomen. Zo kregen bewoners inzicht in hun eigen balans en kracht.

Na de theorie werd het actief. Bewoners gingen aan de slag met een parcours met de rollator en oefenden zelfs op de mat om, veilig begeleid door de fysiotherapeuten, weer op te staan.

Het was een mooie combinatie van leren én bewegen, waarbij iedereen zelf kon ervaren hoe belangrijk balans, kracht en een beetje oefening zijn.

Wist je dat...

... meer dan de helft van de valongelukken bij ouderen binnenshuis gebeurt? Dit laat zien dat voorzichtig bewegen en oefenen in je eigen omgeving heel belangrijk is.

Deze workshop laat zien dat actief blijven leuk én leerzaam kan zijn. Bewegen is namelijk niet alleen goed voor het lichaam, maar ook voor het zelfvertrouwen. Met zulke momenten blijven onze bewoners letterlijk en figuurlijk stevig staan!

The Forces Sweethearts (look) op bezoek in het Jacobs Gasthuis

Door Kristy de Gier, activiteitenbegeleider

Vintage zangtrio 'The Forces Sweethearts' kwam op woensdag 15 oktober voor de bewoners in het Jacobs Gasthuis een gezellige middag verzorgen. De bewoners hebben genoten van deze prachtige swingende verschijningen. En een lekker advocaatje of wijntje kon hier natuurlijk niet bij ontbreken!

AKELEI	BRUIKBAAR	GALMUG	LORRE	TENEUR
ALSDAN	CARWASH	HAREM	LUCHTLIJN	VOORWIEL
AVONDZON	COLTRUI	HOOGVEEN	MOTET	WORTELEN
BACON	DANSER	IDIOOT	OCTOPUS	ZAKMES
BALSEMEN	DELEGATIE	INKOMST	PIJLSNEL	ZEEVIS
BEVEILIGEN	DENKTANK	KAFTEN	ROEPEN	ZOGENAAMD
BEWUST	EENCCELLIG	KENNEL	RUBRIEK	
BIJGELUID	EPIEK	KLEMMEN	SERVET	
BIJNIER	FILMER	LACONIEK	TANKER	

H	K	T	O	O	I	D	I	Z	T	E	N	E	U	R
O	A	L	S	D	A	N	D	E	E	O	R	D	Z	G
O	F	R	N	U	K	W	V	I	Z	E	E	R	F	U
G	T	E	E	O	W	R	O	D	U	L	V	I	O	M
V	E	B	M	M	E	E	N	C	E	L	L	I	G	L
E	N	S	E	S	K	O	B	G	T	M	E	M	S	A
E	T	E	S	V	V	E	A	P	E	O	R	G	K	G
N	Z	K	L	A	E	T	I	R	I	J	E	P	E	I
K	O	L	A	E	I	I	L	R	K	L	L	U	R	B
H	G	E	B	E	T	U	L	N	B	E	S	U	S	N
S	E	M	K	A	Z	R	A	I	I	U	I	N	E	K
A	N	M	O	T	E	T	O	W	G	K	R	P	E	E
W	A	E	D	S	K	L	R	W	B	E	E	N	E	L
R	A	N	N	N	I	O	L	A	C	O	N	I	E	K
A	M	A	E	N	O	C	A	B	R	E	I	N	I	J
C	D	D	N	V	G	R	N	I	J	L	T	H	C	U

		2		6				
1		9			7		3	
8			9	1	4			
2						9		
	1			3				6
			2		9			
				9		5		
5	6		8	7		4	9	
			4					7

Winnaars van de puzzels uit de vorige editie

Oplossing puzzel: verstandhouding | Oplossing Sudoku: 2

Frankeland / Jacobs Gasthuis

Puzzel: Mevrouw M. Docter, Schiedam
Sudoku: De heer S. van Gerven, Schiedam

Harg-Spaland

Mevrouw C. de Borst-Planken, Schiedam
De heer E. Kloosterman, Schiedam

Schiewaegh

Mevrouw R. Brokling, Schiedam
De heer/mevrouw M. Strik, Schiedam

Vaartland

De heer/mevrouw I. Hijman, Schiedam
Mevrouw C. Kortekaas-Breure, Vlaardingen

Van harte gefeliciteerd! Wint u in Harg-Spaland, Schiewaegh of Vaartland, dan ligt er bij de receptie een waardebon van € 15,- voor u klaar. Winnaars in Frankeland of Jacobs Gasthuis krijgen de waardebon thuisgestuurd.

U kunt de oplossing(en) tot uiterlijk maandag 23 februari 2026 inleveren bij de receptie van uw locatie of mailen naar fgn.redactie@frankelandgroep.nl. Onder de goede inzenders van één of beide puzzels worden waardebonnen van € 15,- verloot.

Naam

Adres

Postcode en woonplaats

Sudoku

Puzzel

Colofon

Jaargang 16, nummer 4 - 2025
Oplage 2.340 stuks

Frankelandgroep Nieuws is een uitgave voor bewoners en cliënten van Frankeland, Harg-Spaland, Jacobs Gasthuis, Schiewaegh, Vaartland en Thuiszorg Ouderen Frankelandgroep.

Frankelandgroep Nieuws verschijnt vier keer per jaar. De volgende editie verschijnt op 27 maart 2026.

Hoofredacteur Astrid Boonstoppel
Redactieleden Denise Beeckmans, Annelies van Breukelen, Cees van Giezen, Carien Kemink, Elly Kramer, Coen Meeder (fotograaf), Jacqueline van der Pijl en Janneke Warmolts. Met dank aan allen die aan deze editie hebben meegewerkt.

Vormgeving DTPat - Patrick Mostert
Coverfoto Coen Meeder

Redactieadres
Frankelandgroep Nieuws
Sint Liduinastraat 10
3117 CS Schiedam
010 - 426 49 25
fgn.redactie@frankelandgroep.nl

Inleveren van kopij
Kopij voor de volgende editie kan worden [gemaild](#) of worden ingeleverd bij het secretariaat van Frankeland, t.a.v. redactie Frankelandgroep Nieuws. Dit kan vanaf nu al, maar de uiterlijke inleverdatum is **maandag 23 februari 2026**. Kopij die na deze datum wordt ingeleverd, kan niet meer worden geplaatst.

De redactie behoudt zich het recht voor inzendingen te weigeren, te redigeren of in te korten.

www.frankelandgroep.nl